

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA MUZIKOLOGIE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Obsahová analýza punkových fanzinů na území střední
Moravy mezi lety 1976–2006**

Punk funzines and their conten analysis of years 1976-2006

Autor: Martin Mahdal

Obor: Muzikologie

Vedoucí práce: Mgr. Jan Blüml, Ph.D.

Olomouc 2020

Prohlašuji, že jsme bakalářskou práci na téma „Obsahová analýza
punkových fanzinů na území střední Moravě mezi lety 1976–2006
vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucího práce a uvedl
jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Olomouci dne.....

Podpis.....

Rád bych zde poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce panu Mgr. Janu Blümlovi, Ph.D. za nasměrování k tomuto zajímavému tématu, jeho trpělivost a vedení, díky němuž vznikla tato práce. Ještě bych rád poděkovat pánům Jiřímu Gruntorádovi a Miroslavu M. za odbornou konzultaci této problematiky.

ANOTACE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení autora: Martin Mahdal

Název instituce: Filozofická fakulta Univerzity Palackého, Katedra Muzikologie

Název diplomové práce: Obsahová analýza punkových fanzinů na území střední Moravy mezi lety 1976–2006

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Jan Blüml, Ph.D.

Počet znaků: 72604

Počet příloh: 20

Počet titulů použité literatury: 9

Anotace

Tématem bakalářské práce je „Obsahová analýza punkových fanzinů na území střední Moravy mezi lety 1976–2006.“ Teoretická část práce vymezuje historický pramen fanzin, kdy mapuje jeho minulost a zařazuje ho do kontextu doby. Praktická část analyzuje obsahy zínů s punkovou tematikou vyskytujících se ve vymezeném časovém období v regionu střední Morava. Hlavním cílem tohoto rozboru je zdokumentování hudební stránky a zjištění poměru zastoupení české a zahraniční scény ve zkoumaných zinech.

Anotation

The topic of this thesis is „A content analysis of punk fanzins in the region of Central Moravia in 1976–2006.“ A theoretical part of the thesis defines a historical source of fanzin, where its past is mapped and where it's put into the context of times. A practical part analyzes contents of punk themed zins, which occurred in defined time period in the Central Moravian area. The main goal of this analysis is to document the musical aspect and to find out the ratio of Czech to foreign scene in explored zins.

Klíčová slova

Punk, Fanzin, Zin, analýza, hudba, koncerty, rozhovory, recenze

Keywords

Punk, Fanzine, Zine, analysis, music, concerts, interviews, reviews

Obsah

Úvod	7
Stav bádání.....	8
1. Fanziny obecně.....	11
1.1. Charakteristické rysy	11
1.1.1. Estetika DIY	12
1.1.2. Možnosti tisku	12
2. Stručná historie Fanzinů.....	13
2.1. Ziny v Československé socialistické republice	13
2.1.1. Samizdat.....	13
2.1.2. Počátky Československého fanzinu.....	14
3. Vznik a hlavní ideje punku	16
4. Punkové fanziny	18
4.1. Historie punkových fanzinů.....	19
5. Obsahová analýza fanzinů	21
5.1. Metodologie	21
5.2. Blábol.....	24
5.2.1. Blábol číslo 4.....	24
5.2.2. Blábol číslo 5.....	25
5.2.3. Blábol číslo 7.....	25
5.3. Hlučná lobotomie	25
5.3.1. Hlučná lobotomie číslo 1.....	26
5.4. Hovno v trubce.....	27
5.4.1. Hovno v trubce číslo 1	27
5.5. Chrlič	27
5.5.1. Chrlič číslo 2	28
5.6. Odvrácená tvář	28
5.6.1. Odvrácená tvář číslo 1.....	28
5.6.2. Odvrácená tvář číslo 2.....	29
5.6.3. Odvrácená tvář číslo 3.....	30
5.7. Protržení.....	31
5.7.1. Protržení číslo 3	31
5.8. Průser.....	32
5.8.1. Průser číslo 1	32
5.8.2. Průser číslo 5	32
5.9. Tvor	33

5.9.1.	Tvor číslo 5.....	33
5.10.	Resistance.....	34
5.10.1.	Resistance číslo 1.....	34
5.11.	Xtemplettonx.....	35
5.11.1.	Xtemplettonx 1	35
5.12.	Zmačkni spoušť	36
5.12.1.	Zmačkni spoušť číslo 1	36
5.13.	Nedostupná čísla fanzinů	37
Závěr	.....	39
Soupis pramenů a literatury	.....	41
Shrnutí	.....	53

Úvod

Lidé jako sociální tvorové mají od nepaměti potřebu se sdružovat, ať už fyzicky či myšlenkově. S nástupem rozličných hudebních stylů a žánrů, vzniklých syntézou černošského rhythm and blues a bělošského country, měli posluchači této hudby potřebu se spojit a vytvořit kolektivní identitu. Vznikly subkultury a uvnitř nich fankluby. S rozrůstající se komunitou vyvstala potřeba šířit informace mezi příznivci. V době, kdy neexistoval internet a mainstreamová masmédiá nedávala subkulturám prostor se v jejich vysílání projevit, fanoušci postupně ve spolupráci s kamarády a rodinou začali šířit nízkonákladové texty na bázi časopisů. Pro ty se vžilo označení fanziny nebo ziny.

Následující kapitoly se snaží vymezit pojem fanzinu jako takového, a podat informace o vzniku a úloze v nedávné historii. Dále pak popsat a vymezit punkové ziny, jejichž rozbor je podstatou této práce. Celkově jde o to zasadit komunikační médium fanzin do historického kontextu a podrobit jeho obsah vědeckému rozboru z muzikologického hlediska. Zvláště pak z pohledu hudební kritiky, kdy budou vypsány počty recenzí, anoncí, reportáží a rozhovorů. Z historického pohledu bude práce zkoumat zastoupení kapel české punkové scény a ze zahraniční.

Jak je již z názvu patrné, v této práci budou zkoumány punkové ziny, které vznikly na území střední Moravy v časovém rozmezí let 1977 až 2006. Počáteční rok odpovídá vzniku punku na území Velké Británie. Jelikož se jednalo o velmi rychle se rozvíjející styl, již za několik málo let začal ovlivňovat hudební dění za železnou oponou. Závěrečný rok práce se váže k masivnímu využívání internetu, kdy velká část účastníků z této subkultury začala využívat službu svobodného média.

Fanziny jsou odbornou veřejností vnímány jako prameny nevysoké úrovně. S odstupem času se dochází k závěru, že by mohly odborníkům zprostředkovat zcela nový vhled do odborníky zkoumaných problematik. Ziny nejsou jen pouhým názorem fanoušků na určité téma, ale jsou komunikačním kanálem, zrcadlem odrážejícím společenské dění v oblasti undergroundových subkultur. Jsou výpovědí dané doby.

Stav bádání

Prvotním zdrojem informací, které sloužily jako základ práce, byla encyklopedie *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*.¹ Zde pod heslem Punk rock byly uvedeny první punkové kapely, charakteristika hudby, zmínka o fanzinech v návaznosti na estetiku do-it-yourself a nezávislá hudební vydavatelství. Samostatné heslo fanziny se v této encyklopedii nevyskytuje.

Následující publikací byl slovník MGG.² V této knize opět není žádná zmínka o punku ani fanzinu.

Dalším encyklopedickým zdrojem, ve kterém bylo bádáno na téma fanziny, byla *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby*,³ první vydání z roku 1980 autorů Ivana Poledňáka, Antonína Matznera a Igora Wasserbergera. V publikaci se tematika fanzinu vůbec nevyskytuje. Taktéž zde nejsou zmínky ani o samizdatu, pod který lze ziny zařadit. I přes zaměření knihy na populárně hudební směr není možné zde nalézt heslo punk. Tento hudební styl je v encyklopedii zařazen pod heslo punk rock. Údaj obsahuje terminologické vymezení, charakteristické znaky a sumarizaci významu pro hudební kulturu. Zklamáním bylo i heslo Moderní populární hudba, kde se taktéž o problematice fanzinů vůbec nepsalo.

Publikace *Kytary a řev aneb co bylo za zdí*,⁴ sice nepatří do odborné literatury, ale svým významem jakožto kroniky punku mohla být dobrým počátečním zdrojem informací k dalšímu zkoumání. Kniha obsahuje informace o zinech. Nejedná se ovšem o souvislé texty věnující se tomuto tématu, nýbrž o střípky ve smyslu názvů fanzinů, povětšinou z oblasti Brna či Čech. Fanziny střední Moravy jsou zde zmiňovány velmi zřídka např. Oslí uši či Sračka.

Nejpřínosnější knihou zabývající se přímo problematikou fanzinů je titul *Křičím: "To jsem já"*,⁵ od Miloše Hrocha. Ten zde zachycuje příběh československého fanzinu komplexně a s patřičným historickým přesahem. Úvodní část knihy výborně sumarizuje ziny a jejich minulost. Autor postupně popisuje techniky tisku, zdroje informací pro časopisy, a poté píše o samotných

---

¹ SADIE, Stanley, ed. *The New Grove dictionary of music and musicians*. Repr. New York: Grove, 2001.

² FINSCHER, Ludwig, Britta CONSTAPEL a Sabrina QUINTERO, ed. *Die Musik in Geschichte und Gegenwart: allgemeine Enzyklopädie der Musik begründet von Friedrich Blume*. 2., neubearb. Ausg. Kassel: Bärenreiter, 2008. ISBN 3-476-41022-6.

³ POLEDŇÁK, Ivan, Igor WASSERBERGER a Antonín MATZNER. *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby*. Praha: Supraphon, 1980.

⁴ FUCHS, Filip. *Kytary a řev: aneb co bylo za zdí*. Říčany u Brna: Papagájův Hlasatel Records, 2002

⁵ HROCH, Miloš. *Křičím: "To jsem já": příběhy českého fanzinu od 80. let po současnost = I shout "That's me!" : stories of the Czech fanzine from the '80s till now*. Přeložil Daniel DEVEČKA, přeložil Daphne CARR. Praha: PageFive, 2017. ISBN 978-80-270-2942-6.

fanzinech. Taktéž zde zmiňuje politickou situaci, čímž čtenáře uvádí do historického kontextu. Publikace se nevěnuje pouze punkovým zínům, ale i dalším tematickým magazínům. Kapitola zkoumající punk, je jasná, výstižná, ale velmi stručná. Z okruhu hledaných fanzinů zmiňuje pouze Oslí uši a Sračku. Další časopisy, které byly v kapitole zmiňovány se zabíraly spíše oblastí hlavního města či Čech.

Mezi další publikace patří kniha *Revolta stylem*,⁶ Marty Kolářové. Jedná se o počín zkoumající subkultury sociologickým pohledem. Doktorka Kolářová zde s kolektivem zkoumá prostředí čtyř subkultur, konkrétně Punku, Skinheads, Freetekno a undergroundový český hip hop. V kapitole punk, kterou píše Michaela Pixová, nejsou informace, jež by osvětlily téma fanzinů. Ovšem v knize se nacházejí, a to v kapitole *Subkultura skinheads*.

Dalším titulem, v němž bylo zkoumáno je publikace *Kmeny 0*,⁷ jejímž autorem je Vladimír 518. Kapitola o punku je relativně krátká a vyznívá spíše jako seznámení se se subkulturou a rozhovory nežli kniha, která by nabízela hlubší poznání. Nicméně, je třeba říct, že i v této publikaci se najdou zmínky o fanzinech. Jedná se ovšem jen o náznaky, něco málo o kopírování, tvorbě a jména zínů př. Sračka a Hluboká orba.

Z internetových zahraničních zdrojů je nápomocnou webovou stránkou *Punk Scholars Network Website*,⁸ na niž jsou uveřejněné konference, články, výzkumy a publikace týkající se fenoménu punk.

Po zkoumání na portálu Punk Scholars Network Website byl badání podroben internetový zdroj seriál České televize *Bigbít*,⁹ respektive články, které se vázaly k předchozím uveřejněným dílům. Těchto textů je v současné chvíli 191 a zabírají se zhruba čtyřicetiletým časovým úsekem a můžeme v nich najít takřka kompletní spektrum classic rocku. K tématu punku se vázalo třicet textů. Valná většina z nich se zabírala časovým obdobím, jež stojí mimo pozornost této práce. Nicméně článek, který se zabýval fanziny byl dobře napsaný a obsahoval stručnou historii punkových zínů, některé názvy časopisů a popisoval i postup, jak se šířily demo kazety mezi punkery.

---

⁶ ORAVCOVÁ, Anna, KOLÁŘOVÁ, Marta, ed. *Revolta stylem: hudební subkultury mládeže v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. Sociologické aktuality. ISBN 978-80-7419-060-5.

⁷ 518, Vladimír. *Kmeny 0: městské subkultury a nezávislé společenské proudy před rokem 1989*. V Praze: Bigg Boss & Yinachi, 2013. ISBN 978-80-903973-8-5.

⁸ *Punk Scholars Network: Punk Scholars Network* [online]. 2020 [cit. 2020-07-13]. Dostupné z: <https://www.punkscholarsnetwork.com/>

⁹ Samizdaty a nahrávky (druhá polovina 80. let). *Bigbít* [online]. [cit. 2020-07-1]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/specy/bigbit/punk-hardcore/clanky/196-samizdaty-a-nahravky-druha-polovina-80-let/>

Dalším zdrojem je dokument k výstavě PopMusea *Kristova léta českého punku*.¹⁰ Zde se v případě tématu zínů ovšem jedná o přejetý text, viz výše seriál Bigbít. Následující část průvodního textu popisuje nelehké začátky punku na území ČSSR.

Pro doplnění informací bylo třeba kontaktovat archivy a odborné instituce. První z nich byla knihovna Libri prohibiti, kde bylo svolením pana Jiřího Gruntoráda nahlédnuto do fanzinů u nich uložených. Následně byl kontaktován Český a slovenský archiv subkultur. Do tohoto archivu bylo možné nahlédnout a od pana Miroslava Michely vyslechnuto mnoho informací, které měly pozitivní vliv na další výzkumu.

Druhá část práce je obsahová analýza fanzinů, kde bude proveden rozbor dvaceti jedna časopisů, které ve vymezeném období a čase na střední Moravy vycházely.

---

¹⁰ Kristova léta českého punku. 33 let průšvihů i výher tuzemského punk rocku.: 33 let od prvního punkového koncertu v Praze. In: PopMuzeum [online]. Praha 6: PopMuzeum, 2012, 2012 [cit. 2020-05-23]. Dostupné z: <http://www.popmuseum.cz/exhibit/data/2012%20Kristova%20%C3%A9ta%20%C4%8Desk%C3%A9ho%20punku.pdf>

1. Fanziny obecně

Fanzin neboli Zin je specifickou formou časopisu. Na začátku se jednalo o neperiodicky vydávané časopisy sloužící ke komunikaci mezi komunitou podobně smýšlejících lidí, fanoušků určité hobby činnosti. Postupem času se z většiny občasníků stala periodika, která měla dopad na formování komunitního myšlení. Z dnešního pohledu by se tato media dala popsat jako kombinace internetových fór, otevřené encyklopedie a webu s odkazy na události a recenze. Z hlediska obsahu si byly takřka všechny hudební ziny velmi podobné, nebylo třeba hledat nějaký průlom, jelikož šlo hlavně o lokální šíření informací. „Nebylo důležité být jedinečný, ale nabídnout lidem, kteří neměli jinou možnost, aby se dostali k aktualitám z tehdy ještě nepříliš rozvinuté scény, ke kontaktům na kapely, ale také k samotné komunikaci se svými souputníky při předávání časopisů a dojmů ze získaných informací. Převládal proto systém recenze koncertu, historie některé zavedené kapely, recenze demosnímku kapely nové a rozhovor s aktivistou té či oné party působící ve scéně.“¹¹

Pokud bychom chtěli jasně a co nejjednodušeji definovat termín Fanzin, je možno obrátit se na text Stephana Duncomba z knihy *Notes from Underground*: „Fanziny jsou nekomerční, neprofesionální časopisy distribuované, produkováné a publikované samotnými tvůrci.“¹² Pokud bychom se definici rozhodli rozšířit, můžeme přidat slova Freda Wrighta z jeho článku *History and Characteristics of Zines*: „Fanziny jsou publikovány se skupinami a pro skupiny lidí specializovaných zájmů, poskytují fyzické spojení, stejně tak důležité uvnitř jako i mezi těmito komunitami. Zahrnutí adres přispěvovatelů a dopisovatelů tvoří z fanzinu ‚otevřený systém‘, ve kterém je podstatná spolu činnost a spoluodpovědnost.“¹³

1.1. Charakteristické rysy

Charakteristickým rysem těchto časopisů je jejich vizuální stránka. Ta se v jednotlivých zinech liší, a tento fakt je způsoben hned několika faktory.

Primárně se jedná o zaměření konkrétního Fanzinu. Každá zájmová skupina užívá jiných vizuálních prostředků. Fanoušci komiksů se opírají o umělecky ztvárněné obrázky. Punkeři se ztotožňují s články o hudbě, fotkami a z pohledu konzumenta profesionálních

---

¹¹ MRAČNO, Jakub. FANZIN – PSACÍ STROJ, LEPIDLO A KOPÍRKA: Nový Underground. *Fanzin – psací stroj, lepidlo a kopírka* [online]. Praha 4: A2, 2006, 2006 [cit. 2020-05-23]. Dostupné z: <https://www.advojka.cz/archiv/2006/39/fanzin-psaci-stroj-lepidlo-a-kopirka>

¹² DUNCOMBE, Stephen. *Notes from underground: Zines and the politics of the alternative culture*. New York: Verso, 1997. s.6.

¹³ WRIGHT, Frederick: *The History and Characteristics of Zines*. [online]. [cit. 2020-04-26] Dostupný z <http://www.zinebook.com/resource/wright1.html>

komerčních časopisů s nepochopitelnou nápaditou grafikou. Fotografové sdílí své fotky a fanoušci sci-fi uzpůsobují ziny jejich žánru.

1.1.1. Estetika DIY

Autory Fanzinů v oblasti vizuální stránky spojuje jeden pojem a tím je estetika „Do It Yourself“. Český doslova „Udělej si sám“, je druh kultury, ve které si člověk sám, tzn. bez profesionální podpory, zhotoví užitečný výrobek, který slouží jemu nebo ostatním lidem.¹⁴ Na území českého státu bychom se mohli potkat ještě s pojmem kutilství, který má slovně podobný význam jako DIY. Kutilství je jako pojem starší, ale pro potřeby dobového vymezení je pracováno s pojmem DIY.

1.1.2. Možnosti tisku

Na vizuální stránce se taktéž nemálo podílela technika tisku, která měla v minulém století zvláště pak v ČSSR značně omezené možnosti, neboť ziny nebyly součástí oficiální literatury. I s překážkou nedostatku materiálu si autoři dokázali poradit.

Jak je již výše zmíněno, možností k realizaci moc nebylo, a tak v samotných začátcích posloužil papír, tužka, lepidlo a psací stroj. Efektivní psací stroje byly dobře kontrolované, proto autorům nezbylo než prvotní výtvar překopírovat přes uhlové papíry tzv. „kopírky“ a tisknout cyklostylem.¹⁵ Tato operace byla časově náročná, bylo tedy třeba jí urychlit. Založením více papírů do strojů se sice zvedl počet udělaných kopií, ale jejich kvalita, zvláště pak posledních kusů byla rozporuplná. Jelikož se jednalo o časově náročnou práci, za kterou při odhalení hrozil postih, nevznikaly Fanziny v tisícových nákladech, ale jen v desítkách kusů, maximálně do padesáti výtisků

---

¹⁴ Do it yourself (DIY). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 17 August 2006 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Do_it_yourself

¹⁵ Fanzin – psací stroj, lepidlo a kopírka. *Fanzin – psací stroj, lepidlo a kopírka* [online]. Praha 4: A2, 2006, 2006 [cit. 2020-05-07]. Dostupné z: <https://www.advojka.cz/archiv/2006/39/fanzin-psaci-stroj-lepidlo-a-kopirka>

2. Stručná historie Fanzinů

Ač by se mohlo zdát, že se jedná o mladé médium, má velmi bohatou historii, která se začala psát již roku 1927, když dal Gernsbackův časopis (časopis Amazing Stories vydávaný od roku 1926) prostor pro dopisy čtenářů – díky zveřejněným adresám si mohli fanoušci dopisovat, později se shromažďovat v klubech, a nakonec vydávat vlastní fanouškovské časopisy.¹⁶ Takto vznikl v třicátých letech minulého století první fanzin. Obecně se ovšem za první fanzin považuje časopis The Comet,¹⁷ který vycházel od roku 1930. Samotné označení fanzin bylo do slovníku, konkrétně Oxfordského zařazeno roku 1949.¹⁸

2.1. Ziny v Československé socialistické republice

Situace v bývalé ČSSR byla dost odlišná od té v západním světě. Hlavní příčinou bylo rozdělení poválečné Evropy na východní a západní blok a následné převzetí moci komunistickou stranou roku 1948. Svoboda tisku přestává existovat a publikační činnost byla pod kontrolou nově nastoleného režimu. Jedním z mála možných způsobů, jak se lidé, disidenti, mohli proti vládě vymezit, byly tiskoviny.

2.1.1. Samizdat

Samizdatová literatura spadala do tzv. šedé zóny tiskovin. Jedná se o dokumenty, které nejsou publikovány obvyklým způsobem a nejsou proto dostupné na běžném knižním trhu (např. diplomové a disertační práce, výzkumné zprávy, interní dokumenty, neoficiální publikace atd.).¹⁹ Režim o šedé literatuře věděl a snažil se ji potírat, ale jelikož se jednalo o nízké náklady, velmi těžce se s jejich existencí vypořádával. Protože vydávání myšlenek, které nekorespondovaly s oficiálním názorem strany bylo fakticky zakázané, hrozil za tuto činnost postih. Samizdat nemusel mít politický obsah, ale měl politický rozměr. Samizdat se v ČSSR zrodil v padesátých letech sešňerovaných strachem a stal se nástrojem intelektuálů, disidentů kritizujících režim, ale i undergroundových umělců.²⁰

---

¹⁶ HROCH, Miloš. *Křičím: "To jsem já": příběhy českého fanzinu od 80. let po současnost = I shout "That's me!" : stories of the Czech fanzine from the '80s till now*. Přeložil Daniel DEVEČKA, přeložil Daphne CARR. Praha: PageFive, 2017. ISBN 978-80-270-2942-6. s. 21.

¹⁷ WRIGHT, Frederick. *From zines to e-zines: electronic publishing and the literary underground*. Kent, 2001. s. 41. (převzato z bakalářky od Blažka)

¹⁸ HROCH, Miloš. *Křičím: "To jsem já": příběhy českého fanzinu od 80. let po současnost = I shout "That's me!" : stories of the Czech fanzine from the '80s till now*. Přeložil Daniel DEVEČKA, přeložil Daphne CARR. Praha: PageFive, 2017. ISBN 978-80-270-2942-6. s. 21 (

¹⁹ Národní úložiště šedé literatury. *Národní úložiště šedé literatury* [online]. NUŠL, c2018 [cit. 2020-05-07]. Dostupné z: <https://nysl.techlib.cz/cs/seda-literatura/definice-sede-literatury>

²⁰ HROCH, Miloš. *Křičím: "To jsem já": příběhy českého fanzinu od 80. let po současnost = I shout "That's me!" : stories of the Czech fanzine from the '80s till now*. Přeložil Daniel DEVEČKA, přeložil Daphne CARR. Praha: PageFive, 2017. ISBN 978-80-270-2942-6., s. 27.

Nejvýznamnějším samizdatovým předchůdcem fanzinu se na českém území stal časopis Vokno. Jednalo se o kulturní zpravodaj, který vydával František Stárek. Samotný výraz samizdat vznikl ve čtyřicátých letech v Sovětském svazu a šlo o parafrázi a narážku na zkratku Gosizdat označující velké oficiální nakladatelství. Samizdat znamenalo být v opozici.²¹

2.1.2. Počátky Československého fanzinu

Předchozí text reflektuje historickou a politickou dobu, ve které se fanouškovské magazíny vyvíjely. V případě fanzinů z této doby by se dalo toto médium rozdělit do dvou základních skupin. Na ziny pro disidenty a časopisy pro chalupáře.²² Fanziny, které se věnovaly politickému, neměly lehkou cestu ke čtenářům, viz. podkapitola samizdat. Časopisy, které sloužily jako prostředky k trávení volného času a stály v nestranné pozici, byly naopak režimem velmi podporované a měly „volnou“ cestu. Většinou se jednalo o magazíny zaměřené na témata chatařství a s ním spojených činností. Stanovisko režimu k těmto zájmovým zínům bylo pregnantně napsáno v knize *Křičím to jsem já: My necháme vás, vy necháte nás.*²³

Prvotní kroky zínů na území ČSSR jsou spojeny s tak zvanými rock'n'rollovými fanziny. Díky malým nákladům a ultra lokálnosti se těchto časopisů moc nedochovalo, takže o jejich existenci ví opravdu jen málo osob. Jednalo se o první hudební ziny na území Československé republiky. Dalšími časopisy, které začaly utvářet fanzinovskou kulturu, byly magazíny s názvem Olympic a fanziny spojené s fanoušky sci-fi. Příznivci těchto vědeckofantastických příběhů byli poté jedněmi z prvních, kteří začali tyto časopisy vydávat.

Propojovacím mezičlánkem mezi samizdatem a fanzinem byl časopis Vega. Jeho první číslo dle tvrzení Karla Dvořáka vyšlo roku 1976.²⁴ V jiných zdrojích (Křičím, to jsem já a Wikipedie) se uvádí, že to bylo o rok později, tedy v roce 1977. S jistotou je známo, že v roce svého vydání vyšel jako příloha zpravodaje tramské osady Předenice.²⁵ Tiskovinu vydával Karel Jedlička se svými přáteli ze SFK Dudlay Předenice. Tento zin obsahoval zahraniční povídky a celkově vyšel pětkrát.²⁶

---

²¹ tamtéž, s. 27

²² tamtéž, s. 32

²³ tamtéž, s. 28

²⁴ Seznam digitalizovaných fanzinů. *Fanziny* [online]. Dvořák [cit. 2020-05-07]. Dostupné z: <http://fanziny.4fan.cz/fanziny.php?x=22&y=0&z=0>

²⁵ HROCH, Miloš. *Křičím: "To jsem já": příběhy českého fanzinu od 80. let po současnost = I shout "That's me!" : stories of the Czech fanzine from the '80s till now*. Přeložil Daniel DEVEČKA, přeložil Daphne CARR. Praha: PageFive, 2017. ISBN 978-80-270-2942-6., s. 112

²⁶ Seznam digitalizovaných fanzinů. *Fanziny* [online]. Dvořák [cit. 2020-05-07]. Dostupné z: <http://fanziny.4fan.cz/fanziny.php?x=22&y=0&z=0>

Vůbec prvním periodicky vycházejícím fanzinem, jenž se dostal mezi československé čtenáře, se stal časopis kroužku „scifistů“ při teplické hvězdárně. Byl to sci-fi věstník a obsahoval povídky.²⁷ Jelikož byl po obsahové stránce tvořen povídkami, upírala mu redakce matematicko-fyzikálního zinu označení fanzin.²⁸

Zinem, který je obecně považován za opravdu první fanzin na českém území, je časopis Villous. Vznikl mezi fanoušky studujícími na pražské Matematicko-fyzikální fakultě v Praze. První vydání nemělo žádný název, ale na jeho přední straně bylo typografické logo SCI-FI, jež začalo být vnímáno jako jméno časopisu. Později se periodiku začalo říkat podle názvu klubu Villoidus. Aby se zabránilo připomínkování pro nepřátelský anglicismus fanzin, byl přidán podtitul „VědeckoFANtastický Zpravodaj a INformátor.“²⁹

---

²⁷ tamtéž, s. 112

²⁸ tamtéž, s. 112

²⁹ tamtéž, s. 112

3. Vznik a hlavní ideje punku

Samotné označení punkový fanzin vzniklo spojením dvou pojmů, a to punk a fanzin. Po předchozích stránkách, kdy bylo pregnantně vysvětleno, co je fanzin, není nutné se dále rozsáhle rozepisovat o významu tohoto slova, ale něco málo k pojmu punk. I když v dnešní době mají lidé větší povědomí o punku než dříve, pro potřebu úplného kontextu zde bude fenomén punk přiblížen i nezajímavému člověku.

Slovo punk v překladu z angličtiny označuje výtržníka, cosi shnilého, nesmysl, něco méněcenného či nezdravého. První zmínky o punku se objevily ve spojitosti s hudbou v Americe na počátku 70.let. Šlo o označení jednoduché rockové hudby s nihilistickými texty.³⁰ Ač by se mohlo zdát, že punk vznikl v Británii, není tomu tak. I když je za kolébku punku označována Velká Británie, prvotní, skoro již punkové kapely vznikaly v USA. K nejvýznamnější z nich patří například New York Dolls či Stooges.³¹ Za prapůvodní místo vzniku punku je označován klub CBGB, jenž sídlí v New Yourku. Z tohoto místa se nově vzniklá hudba šířila dál zpět do Velké Británie, a ostatních částí Amerického kontinentu.³²

Punk je taktéž svébytnou hudební subkulturou. V začátcích svého vzniku tedy v 70. a 80. letech obsahoval všechny náležitosti, jež souvisí se subkulturami dospívajících. Představoval „nespoutaný“ hudební žánr. Byl provokativní a pro masovou konzumní společnost nepochopitelný. Prezentoval své myšlenky, jež se mohly stát pomíjejícím trendem nebo naopak celoživotní cestou. Byl hnutím provokujícím vládnoucí garnituru. Stal se „ztělesněním“ protestu, a podobně jako rock'n'roll dříve, částí generačního konfliktu. Není ideologií, ale pro prezentované myšlenky a hodnoty má spoustu nepřátel. Není to pouze pomíjivý módní výstřelek, ale částečně i kontrakultura.³³ Popis může být nápomocen k pochopení těchto „indiánů“ ovšem pravdou zůstává, že i přes podané informace a dlouhou existenci tohoto žánru ho někteří lidé nikdy nepochopí.

A jaké jsou tedy ty myšlenky, pro které je svými odpůrci zatracován a příznivci zbožňován? Na základě pozorování, kdy jsem byl několik let v kontaktu s aktivními punkery, jsou to odmítání nacismu, brojení vůči konzumu, vymezení se vůči rasismu a boj za práva zvířat. K dalším myšlenkám, kterými se zabírají členové komunity v jiných částech republiky patří

---

³⁰ ORAVCOVÁ, Anna, KOLÁŘOVÁ, Marta, ed. *Revolta stylem: hudební subkultury mládeže v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. Sociologické aktuality. ISBN 978-80-7419-060-5. str.47

³¹ Tamtéž, str.47

³² Tamtéž, str.47

³³ Tamtéž, str.45

odmítání homofobie, válečných konfliktů a po čtyřech desetiletích punku v ČR protest vůči globalizaci.³⁴

---

³⁴ Tamtéž, str.49

4. Punkové fanziny

Punkové časopisy jsou tiskoviny, na jejichž listech členové komunity sdílejí informace, které se dotýkají pojmu punk. Jejich hlavní význam, jako u všech fanzinů, spočívá v komunikaci mezi členy společenství. Thornton [1995: 138] nazývá ziny „kvintesencí subkulturní komunikace.“³⁵ O této výměně názorů by se dalo říct, že probíhá „standardizovanou formou“, k níž každý autor přidával témata, která připadla klíčová právě jemu. Standardizovanou formou je myšlen hudební obsah zinů. Konkrétně se jedná o reportáže z koncertů, hudební novinky, informace o kapelách, rozhovory se skupinami, recenze alb a odkazy na jiné ziny.³⁶

Autoři tiskovin se zabírali děním, které vysledovali z dostupných informací o punku a související problematice, a snažili se tyto zprávy co nejrychleji šířit mezi fanoušky. Po pádu komunistického režimu roku 1989 se začal měnit i jeden z hlavních významů zinů, sdílení aktuálních informací. Tato obměna následně vyvrcholila s rozvojem a užíváním internetu. Fanziny náhle začaly postrádat původní smysl. Místo předpokládaného zániku došlo k transformaci, kdy se pro ziny objevila nová funkce. Tou bylo semknutí se příznivců.³⁷

Co se týče významu hudby ve fanouškovských magazínech, jsou punkové fanziny klíčové. Do doby, když bude pomínuta existence rock'n'rollových časopisů, které byly velmi okrajové a takřka nesehnatelné, než tyto ziny začaly vycházet, byla hudba spíše doplňkovým tématem než nosným pilířem fanouškovských komentářů a debat. Toto tvrzení je doloženo pojednáním k výstavě k 33. výročí českého punku, kterou uskutečnilo pražské PopMuseum. Zde se píše, že i když vycházely undergroundové časopisy např. Vokno či Revolver Revue, tak se tyto časopisy zabíraly hudbou velmi vlažně a jen v určitých pasážích, neboť hlavním obsahem těchto magazínů byly filosofické, politické a literární stati. Ty se věnovaly dílům zakázaných spisovatelů a začínajícím prozaikům.³⁸

---

³⁵ Thornton in, ORAVCOVÁ, Anna, KOLÁŘOVÁ, Marta, ed. *Revolta stylem: hudební subkultury mládeže v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. Sociologické aktuality. ISBN 978-80-7419-060-5., str. 176

³⁶ Tamtéž str. 177

³⁷ HROCH, Miloš. *Křičím: "To jsem já": příběhy českého fanzinu od 80. let po současnost = I shout "That's me!" : stories of the Czech fanzine from the '80s till now*. Přeložil Daniel DEVEČKA, přeložil Daphne CARR. Praha: PageFive, 2017. ISBN 978-80-270-2942-6., s. 154

³⁸ ³⁸ Kristova léta českého punku. 33 let průšvihů i výher tuzemského punk rocku.: 33 let od prvního punkového koncertu v Praze. In: PopMuzeum [online]. Praha 6: PopMuzeum, 2012, 2012 [cit. 2020-05-23]. Dostupné z: <http://www.popmuseum.cz/exhibit/data/2012%20Kristova%20%C3%A9ta%20%C4%8Desk%C3%A9ho%20punku.pdf>, str.28

4.1. Historie punkových fanzinů

Vzhledem k časovému odstupu a dějinným událostem je třeba říct, že vyjma prvně deklarovaného punkového zinu, je další zařazení tiskovin do historie problematické. Mohlo se stát, že se vzhledem k malému nákladu a lokálnosti tohoto média fanziny nedochovaly nebo jejich existence nebyla zaznamenána. V tomto ohledu je k bádání velmi nápomocný Československý archiv subkultur sídlící v Praze, který na svých webových stránkách obsahuje seznam zaznamenaných zinů s mapou jejich výskytu.

První punkové časopisy se na území Československa objevily v druhé polovině osmdesátých let. Dle dostupných zdrojů byl prvotním fanzinem Punkmaglajz, který začal vycházet již v roce 1985. Jeho autory byli Petr „Biafra“ Štěpán a spol. a jednalo se o lidi, kteří patřili k jihlavské punkové kapele HNF čili Hrdiny nové fronty.³⁹ Dalším časopisem, který formoval punkovou fanzinovou scénu, byl brněnský zin Šot, jenž se po svém zrodu inspiroval anglo-americkou alternativou. Luboš Vlach v něm psal o kapelách typu Nick Cave, Pattie Smith či Iggy Pop. Postupem času se začal transformovat do zinu výhradně se zabývajícího punkem a hard corem. Spíše, než české scéně se však věnoval zprávám z ciziny. Jiným hodnotným časopisem, byl časopis 10 Years Flexi Disc. Ten vydávali autoři Václav Žufan a Pepino Maraczi. Mezi moravskými ziny jednoznačně vyčníval fanzín Oslí uši Rostislava Bezděka z Lipníka nad Bečvou, který dle slov Petra Hrabalíka, autora článků k dokumentárnímu seriálu Bigbít České televize, byl tím nejhodnotnějším punkovým zinem v předlistopadové éře. Olomoucká scéna měla sourozence Aleše a Jaroslava Ježkovy, kteří začali roku 1989 vydávat časopis s názvem Sračka. Informace uvedené v časopisech pramenily z přeložených zahraničních periodik jako byl kupříkladu Maximum Rockroll a jiných.⁴⁰

Vzhledem k událostem, jež následovaly po pádu totalitního režimu v roce 1989 se fanziny začaly měnit. Díky uvolnění poměrů začala česká hudební scéna bujet a punk do sebe začal infiltrovat nové vlivy z dosud nedostupných či jen okrajově dosažitelných stylů a žánrů. Mohlo by se zdát, že tato situace, v níž mají autoři velké množství nových zpráv, je smí legálně a bez postihu šířit. Díky přispění nových technologií pomůže tvůrcům fanzinů ve zlepšení jejich časopisů, a ba dokonce povede ke zvýšení úrovně zinů. Ale stal se přesný opak. V devadesátých letech minulého století sice stoupl počet magazínů a náklad jejich výtisku, ale s tímto faktem došlo také k nutnému zjednodušení designu. Upuštění od estetiky D.I.Y. a následná standardizace všedním tiskem a přidáváním nezáživných fotografií viz plzeňský Rock Report.

---

³⁹ Tamtéž, str. 28

⁴⁰ Tamtéž, str. 28

Tištěné fanziny v podstatě skončily v druhé polovině 90. let, kdy se na pultech trafik začaly objevovat profesionálně zpracované fanouškovské časopisy např. metalový Spark.

Posledním podmětem k ukončení tvorby tištěných zinů se stal internet, kdy se drtivý počet autorů, kteří se dříve realizovali v časopisech, přesunul na webové stránky, do fór a blogů.⁴¹

Pro kompletnost informací, ač už je to za časovým vymezením práce, následuje malá odbočka. Je nutno dodat, že v devadesátých letech fanzin definitivně nezaničl. Šel do útlumu, ale i přes snad ještě okrajovější zájem členů komunity přežil. V dnešní době, kdy lidé prahnou po alternativě zažívá jistou renesanci. Ať už je to touha po něčem jiném, či módní trend, punkové fanziny nadále vycházejí. Tento názor, fanzinová renesance, a částečný konstrukt byl po konzultaci s Miroslavem Michelou z Českého a Slovenského archivu subkultur potvrzen. Nové fanziny opravdu vznikají, a i když jsou pro běžného konzumního člověka takřka nedostupné, protože kolují v uzavřených komunitách, jsou nedílnou částí subkulturních společenství.

---

⁴¹ Tamtéž, str. 28

5. Obsahová analýza fanzinů

Předmětem analýzy je obsah hudebních fanouškovských občasníků a periodik, řečených fanzinů. K provedení analýzy bylo třeba stanovit si metody práce a dle nich postupovat. Nejprve bylo zvoleno téma „Obsahová analýza punkových fanzinů“, které bylo doplněno o lokaci místa, jenž bylo zkoumáno a tyto dva údaje byly ještě doplněny o vymežující časový rámec.

Punkovými fanziny jsou myšleny časopisy, které na svých stránkách obsahují informace o subkultuře punk, kapelách, jež tvoří hlavní zábavovou složku příslušníků této komunity, a názorech punx, o nichž předpokládali, že jsou stěžejní pro sdílení mezi členy společenství. Mimo to se zde nacházejí články, které by při přečtení nezainteresovanými jedinci vyvolaly nepochopení či opovržení. Jelikož jsou tyto ziny určeny výhradně pro příslušníky punkové subkultury, a jejich autoři zcela jistě nepočítali s potenciálním dosahem mezi lidmi z vně společenství, je třeba tyto informace nevytrhovat z kontextu a chovat se k nim jako k části mozaiky, která bez pochopení zbytku působí úplně stejným dojmem a to zmateně, „uhozeně“, naprosto šíleně.

Pokud si odborníci a zasvěcení v tomto tématu přečtou následující stránky, mohla by někoho napadnout otázka. Hnutí skinheads jsou v podstatě bývalí punkeři, proč zde není provedena analýza i těchto časopisů? Odpovědí na tuto otázku je, že ač tato společenství mají vpravdě společný základ, je potřeba pohlížet na tato seskupení lidí jako na zcela odlišné subkultury, o jejichž rozdílnosti svědčí i další dějinný vývoj, kdy se skinheadi stali s ortodoxními punkery protipóly jedné hudby. Taktéž dostupnost těchto materiálů je z důvodů malých nákladů takřka minimální.

5.1. Metodologie

Po prvotním prostudování hustoty fanzinů, kdy základní myšlenkou bylo provést obsáhlou analýzu všech punkových zinů na území Československa následně Česka a Slovenska, přičemž bylo z databáze Českého a Slovenského archivu subkultur, jež se stará o zmapování subkulturní scény zjištěno, že by se mohlo jednat až o 909 zinů.⁴² Došlo k redukci na Čechy a Moravu. Zde se jednalo o zhruba polovinu fanzinů. Pro podrobnou analýzu bylo i toto číslo neúměrně vysoké. Následně byla lokace zúžena na oblast Moravy, a i zde se ovšem jednalo o minimálně 120 zinů. Proto došlo k poslednímu okleštění tématu, a to na oblast střední Moravy. Zde se prvotně jednalo o 22 fanzinů, z nichž se po prozkoumání práce zaobírá

---

⁴² Seznam tiskovin. *Český a slovenský archiv subkultur* [online]. [cit. 2020-08-03]. Dostupné z: <http://ziny.info/seznam-tiskovin/>

jedenácti z nich. K tomuto výběru došlo z důvodů neznalosti tematického vymezení jednotlivých zinů. Pro úplnost informací je možné podotknout, že vyřazené fanziny buď nebyly dohledatelné nebo komentují dění v jiných subkulturách, a to tvůrců grafity, skinheads, fantazi klubů, death metalistů, či se jedná o humoristické časopisy, jejichž obsah se netýká zkoumání vymezeného tématu. Samostatně je zde podkapitola, v níž jsou k nalezení ziny s čísly, které se se nepodařilo zanalyzovat.

Jak již je výše napsáno, zkoumanou oblastí se stal region střední Moravy, proč tedy právě ten? Vždyť se nejedná o místo s velkými městy nebo přirozená prostředí punkerů. Ba naopak, jsou zde menší města, okolí nich je obklopeno přírodou, či povětšinou kultivovanou zemědělskou krajinou. Tento popis opravdu neseď na místo, kam by punkeři zapadali. Nebylo ovšem lehké vymezit si tento region, neboť socialistické zřízení ČSSR v roce 1948 porušilo hranice historických zemí českých a zavedlo 8 krajů, kdy část oblasti střední Moravy spadala do dnes již neexistujících krajů Severomoravského a Jihomoravského. Těchto osm krajů byly následně po roce 2000 přerozděleno do čtrnácti samosprávných celků. Bylo třeba čerpat ve vzdálenějších dějinách, a to právě u historických zemí. Důvod byl čistě pragmatický. Tyto oblasti spojuje podobná mentalita obyvatel, a tak zde mohly být výsledky výzkumu dosti podobné čili by mohly být přínosem pro budoucí komparativní výzkum například s pražskou, brněnskou či ostravskou punkovou scénou.

Samotná oblast střední Moravy je vytyčená městy ze severu Uničovem, z východu Hranicemi, jihovýchodně Holešovem, z jihu Kroměříží a ze západu Prostějovem. K této pomyslné pomocné ose se řadí i další okolní oblasti. Tato zmiňovaná město jsou tedy pomyslnou hranicí Moravy, kdy je ještě nutno dodat, že na v jihozápadě částí tento útvar vymezen Kralicemi na Hané. Ve středu této oblasti se nachází město Olomouc a Přerov. Tato lokalita se teda stala výzkumným terénem, na němž docházelo k samotnému bádání.

Ohraničujícím časovým rámcem byly zvoleny roky 1976-2006. Toto časové období není zvoleno náhodně, ale jasně vymezuje dobu, kdy se prokazatelně začalo mluvit o prvních punkových kapelách v Evropě. Protože, jak je obecně známo, punk nevznikl na starém kontinentu, ale byl přivezen z USA. Sice se může zdát zbytečné volit jako krajní údaj vymezení tématu rok vzniku hudebního žánru, když je patrně, že než se rozšířil do ČSSR nemusel se již psát rok 1976, ale například 1980. Nicméně je třeba říct, že takové situace nenastala a podle dohledatelných informací hudebníci z prvních punkové kapel na území Československa tuto

hudbu poslouchali a produkovali již v roce 1977 či 1978.⁴³ Hraničním údajem, kterým končí tento výzkum je rok 2006, kdy došlo k přechodu z tištěného prostředku komunikace na médium digitální a s tímto přechodem k takřka kompletnímu vymizení fanzinů.

K provedení tohoto analytického rozboru bylo třeba provést vnitřní členění někdy obsáhlých jindy strohých zinů. K tomuto účelu posloužilo rozdělení údajů do kategorií. Zkoumaných informací bylo sedmnáct a byly rozděleny do tematických okruhů. Těmi byly obecné údaje, hudba, literární žánry, jiná témata, další údaje a počet fotek.

Obecné údaje obsahují 6 informací, přičemž jsou to: Název zinu, autor fanzinu (kde pro specifický charakter tohoto media a časový odstup, od vydání fanzinu a možnosti či nemožnosti přehodnocení sepsaných myšlenek nebude uveřejněno celé tvůrčovo jméno), počet čísel (zde je zohledněno, zda byla všechna k dispozici či nikoliv), určení počtu stran (bylo mnohdy komplikované, protože ne všechny časopisy měly číslování. Vzhledem k tomuto faktu je počet stran počítán od úvodní strany po závěrečnou, tj. včetně přebalu), kategorie (rok vydání čísla je velmi specifická, neboť získávání informací do fanzinů jako takových nebyly záležitostí měsíce či dvou, ale mnohdy několika let. Tudíž je možné, že zde nebude uveden konkrétní rok, ale časové rozmezí), město, v němž zin vycházel (jedná se o informaci, kterou bylo možné takřka vždy dohledat).

Tematický okruh hudba obsahuje taktéž šest informací. Rozděleny jsou do kategorií recenze koncertů, (kde se povětšinou jedná o koncerty z tuzemského prostředí), rozhovory s kapelami (přičemž jsou zastoupeny jak interpreti domácí scény, tak z cizojazyčného prostředí), kategorie oznámení nových alb (zde jsou shrnuty veškeré vydané počiny), recenze alb (ty kupodivu nejsou jedněmi z nejpočetnějších hudebních údajů), počet textů, jednotlivé profily kapel a nejdůležitější údaj - rozložení zastoupení české x zahraniční scény, z níž je vyňato Slovensko, protože z historického kontextu by do roku 1993 náleželo k tuzemské scéně a po tomto milníku k zahraničním interpretům.

Dalším informacemi, které byly zjišťovány, jsou tematické články. Ty tvořily podstatnou část zinu. Samostatně jsou vytčeny proto, že se netýkají hudby ani literárních žánrů, ale jedná se o témata, která rezonují punkovou scénou a jsou myšlenkovými pilíři, na nichž je tato subkultura postavená. Grafická strana a použití stroje k tvorbě zinu si zvláště u punkových

---

⁴³ HRABALÍK, Petr. První punkové v Československu (první polovina 80. let). *První punkové v Československu (první polovina 80. let)* [online]. [cit. 2020-08-03]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/vyhledavani/punk/clanky/157-prvni-punkove-v-ceskoslovensku-prvni-polovina-80-let/>

časopisů zasluhuje taktéž rozebrat. Jelikož vytváření těchto občasníků vycházela z filozofie D.I.Y., tak každý jednotlivý zin má svou vlastní nezaměnitelnou podobu. K tomuto tématu se samozřejmě váže kategorie fotografií. Poslední zkoumanou kategorií jsou další informace. V této třídě jsou uvedeny údaje, které již nešly zařadit do výše sepsaných tematických okruhů a podkategorií.

5.2. Blábol

Fanzin Blábol je, spíše, či byl punkový občasník, vycházející v Kroměříži, kterého dle dostupných informací (Český a slovenský archiv subkultur) prokazatelně vyšlo sedm čísel. Je ovšem možné, že výtisku mohlo být více, neboť po dalších exemplářích se neustále pátrá. Autorem zinu byl jistý H.Z. První číslo údajně vyšlo roku 1999. Tuto informaci se ve výzkumu nepodařilo potvrdit, protože pátrání po těchto časopisech je z důvodu malého nákladu velmi složité, a ne vždy vede ke kýženému kladnému výsledku. Zatím poslední známý výtisk vyšel roku 2001. Zde informace souhlasí. K samotné analýze se podařilo shromáždit tři čísla tohoto zinu. Konkrétně se jednalo o čísla 4, 5 a 7. Z toho důvodu nelze s jistotou potvrdit 1. vydání roku 1999.

5.2.1. Blábol číslo 4

Ke zkoumání bylo k dispozici vydání, ze kterého bylo dostupných 10 nečíslovaných stran. Zda bylo kompletní, nelze s jistotou potvrdit. Na přebalu se nachází pořadové číslo 4 s rokem vydání 1999 a fotkou neznámého punkera. V časopisu jsou uvedeny kontakty na další redakce zinu, konkrétně Chrlič, Hovno v trubce a Průser.

Zkoumání hudební složky zinu přineslo následovný výsledek. Blábol číslo 4 obsahuje pět textů punkových skladeb a u tří z nich je uveden název kapely, jež píseň složila. Jinak se zde nenachází žádné recenze alb, potažmo koncertů ani profily skupin, či rozhovory s nimi. Zastoupení scény je zde 100% české.

Toto číslo zinu obsahuje spíše než hudbu články na punková témata. Jedná se o výzvu k vycházení nového punkového zinu a tematický text „Co s nima aneb převýchova“ zabírající se problematikou kultury, subkultur ve městech, kontra kultury a svobody. Dále jsou zde nalezeny zprávy (celkově 3), k nimž by se dalo připočítat 6 humoristických zpráv, čtyři krátké básně a komiks na pokračování (zde tedy 4. část).

Po grafické stránce se jedná o číslo, v němž je objevují čtyři fotografie. Spíše, než snímky se zde nacházejí kreslené obrázky. Titulní strana a komiks jsou barevné. Texty jsou zaznamenány na stroji povětšinou v pravidelných blocích.

5.2.2. Blábol číslo 5

V roce 2000 bylo mezi punkery vyexportováno páté číslo fanzinu Blábol. K dispozici bylo deset nečíslovaných stran, které obsahovaly články, v nichž byly nosná punková témata, rozhovory s kapelami a texty písní.

Konkrétně byly po hudební stránce zjištěny tyto informace. Páté vydání zinu Blábol obsahovalo rozhovor s kapelou Nazihippies. Ten bohužel nebyl kompletní, neboť zde chybělo několik stran. Z prosvítajícího nadpisu z předchozí strany se dá usuzovat, že mohly chybět dva listy. Dalším hudebním materiálem, jenž je v Blábolu k nalezení, je rozhovor s kapelou Zdrcení občané. Jak bylo výše zmíněno, v tomto vydání se objevují i texty punkových souborů. U písní byla jména jednotlivých skupin vedena a jednalo se o tedy o hudební soubory Radegast, Kultura za 100 a Sníženou pracovní schopnost. Co se poměru zastoupení českých a zahraničních kapel týče, jednoznačně dominují české kapely se 100 %.

Vydání zinu ještě obsahuje 3 tematické články. No future, jenž je úvahovým textem o životě, smrti a podmínkách pro bytí člověka. Druhým textem je Historie jaderných výbuchů, nabízející seznam zemí, které měly atomové bomby a počty uskutečněných jaderných výbuchů. Již z titulku je patrné, že se článek bude zabývat vážným tématem. Třetí článek se jmenuje Strana mírného pokroku v mezích zákona, a už z názvu by mělo být čtenáři jasné, že se pobaví. Článek je o J. Haškovi a fungování jeho politické strany.

5.2.3. Blábol číslo 7

Jedná se o zatím poslední zjištěné vydání fanzinu Blábol. Toto číslo vyšlo dle přístupných informací roku 2001. Bohužel u tohoto vydání byly k analýze dostupné pouze čtyři strany. I přes tento fakt se zde nachází užitečné informace. Hudební stránka nabízí rozhovor s českou kapelou Otřes mozku a čtyři texty skupiny Šílená komtesa.

V čísle se nachází rozsáhlý článek o vivisekci s názvem Vivisekce, což je pojem označující testování nových produktů např. rtěnek či líčidel na zvířatech. Článek obsahuje definici tohoto pojmu a konkrétní příklady, které jsou velmi drastické, spíše doslova sadistické.

5.3. Hlučná lobotomie

Tento fanzin patří k jednomu z nejvýznamnějších punkových zinů na území Česko-Slovenska. Jedná se o dílo P.U., který byl činným aktivistou již před pádem socialistického zřízení. P.U. ještě před vydáním svého zinu, který vyšel v Uničově v květnu roku 1990. Spolupracoval s Rostislavem Bezděkem, jenž byl duchovním a hlavním tvůrcem punkového undergroundového občasníku Oslí uši. Hlavní inspirací pro tvorbu jeho zinu se stal časopis

Sniffin' Glue. Dle dostupných informací mohl být P.U. i vůbec jedním z prvních aktivistů na našem území zajímajícím se o práva zvířat.⁴⁴

5.3.1. Hlučná lobotomie číslo 1

I když Hlučná lobotomie vyšla jen jednou, jedná se o velmi kvalitní fanzin. Na čtyřiceti číslovaných stranách píše a přebírá P.U. mnoho hodnotných článků a je možno říct, že závažný obsah je poměrově dokonale vyvážený s obsahem zábavným.

Hudební stránka obsahuje takřka všechny zkoumané podkategorie. V zinu je k nalezení šest rozhovorů s kapelami. Poměrově převládají ty zahraniční, a to pět ku jedné. Jsou zde interview s anglickými Conflict, kanadskými SNFU, americkými CRO-MAGS, britskými Dacadence Within a českými Smutnými potápěči z Teplic. Dále jsou zde k nalezení reporty z koncertů. Konkrétně se jedná o tři recenze, a to z Festivalu Okarec, který se konal roku 1989, vystoupení SpermBirds jenž se uskutečnil v Berlíně roku 1989, a z koncertu Conflict, kterýž proběhl roku 1989 v Mnichově. Nachází se zde šest textů punkových uskupení. Vyjma tohoto se zde objevují také dva profily kapel, a to Nepřichází v úvahu a Nice Strong Arm. Co se zastoupení české a zahraniční scény týká, tak hudební obsah Hlučné lobotomie je tvořen z třiceti dvou procent českými interprety a z šedesáti osmi procent zahraničními umělci.

Tento fanzin jako takový dává prostor velkým punkovým tématům. Jedná se o články, které se věnují ochraně zvířat a např. odmítání rasismu. Konkrétně se jedná o články Biafra si posvětil na náboženskou pravici, obsah se týká sporu o zabavené gramodesky, dále Biafra dává přednost kázat svým uměním, Holandská hnutí jejíž hlavní význam spočívá v protestování proti jaderným elektrárnám a armádě, The EXORARA což je holandská organizace proti rasismu, Co je Anarchie a text Stop vivisection, který se vymezuje proti pokusům na zvířatech. Fanzin obsahuje taktéž osm básní a sedm zpráv o odsouzení aktivistů ALF tedy fronty za osvobození zvířat.

Z pohledu grafického je Hlučná lobotomie velmi rozmanitým zinem. Obsahuje na dvacet fotografií, číslování stránek je pomocí obrázku hasiče, policisty či rangera s obličejem vyplněným otazníkem, je zde mnoho obrázků, dokonce notové osnovy tvořící podklad, na němž jsou napsané texty. Zin je tvořen formou koláží, které jsou tvořeny výstřižky, jež jsou následně přilepeny lepidlem. Texty jsou psané na psacích strojích.

---

⁴⁴ Hlučná lobotomie. *Český a slovenský archiv subkultur: ŠS* [online]. 4/2020n. 1. [cit. 2020-08-03]. Dostupné z: <http://ziny.info/seznam-tiskovin/>

5.4. Hovno v trubce

Jedná se o jeden z punkových fanzinů, který vycházel v Kojetíně. Není zcela jasné, kdy vyšel, každopádně se tak stalo na přelomu roků 1998 a 1999. Jeho autorem byl jistý M. F. K dispozici je jedno číslo, které se spíše, než hudbou zaobírá tématy kolem punkové subkultury.

5.4.1. Hovno v trubce číslo 1

Vydání tohoto zinu obsahuje 16 číslovaných stran, i přes to, že je zde hudba obsažena značně minimalisticky, je zde rozhovor s českou kapelou Tass a sedm textů písní od Hrdinů nové fronty a již zmíněných Tass. Poslední strana zinu obsahuje deset přebalů alb s drobným popisem a cenou, které vydával Papagájův hlasatel records. Rozložení české a cizí scény je z devadesáti pěti procent zastoupeno českými umělci a pěti procent zahraničními hudebníky.

V ohledu témat nehudebních je situace obsažnější. Nachází se zde úvodník s obsahem časopisu, článek Akce, která otřásla českou veřejností, jež vypovídá o zamčení jedné dveří Mc Donaldu a následném zatčení protestujících. Text Police Bastard, který zachycuje situaci, kdy byli punkeři pronásledováni policisty před koncertem ve Vyškově. Je zde také povídka zamilovaný punker. Článek přejatý ze skinheadského zinu s názvem Odvod a rozhovor s Papagájem.

Dalšími textovými útvary, které se zde objevily, jsou kontakty na lidi, kteří mají k dispozici informace o organizacích a zinech, otevřený dopis České televizi, novinový článek Číro chce své o stavění číra v Brně, text, Kdo je Vyhy, a Faťův labužnický koutek.

Grafická stránka zinu je prostá. Texty jsou psané na počítači a doplněny obrázky a čtyřmi fotkami. Nejvýraznějším prvky jsou podklad pod otevřený dopis ČT, který je nalepený na rozpisu vysílání a dvoustránkový komiks.

5.5. Chrlič

Chrlič byl fanzin, který vycházel v Kojetíně na konci devadesátých let. Jeho autorem byl jistý V.P. a dle dostupných informací vyšla dvě čísla tohoto zinu. Zajímavostí je, že časopis nabízel i texty o antických filozofech. Mimo to samozřejmě obsahoval stati o hudbě, kde se autor zaměřoval jak jinak než na punkové kapely, rozhovory s nimi a texty písní.⁴⁵

---

⁴⁵ Chrlič. *Český a slovenský archiv subkultur: PF* [online]. 12/2019n. 1. [cit. 2020-08-03]. Dostupné z: <http://ziny.info/seznam-tiskovin/>

5.5.1. Chrlič číslo 2

Druhé číslo fanzinu obsahuje 28 nečíslovaných stran a vyšlo roku 1998. Po hudební stránce se jedná o zin, který monitoruje českou scénu. Jsou zde k nalezení tři rozhovory s kapelami, konkrétně s Totálním nasazením, R.O.C – Rasemblance of Collapse a P.S.S. – Prasečí symfonii slepců. Dále se zde nachází 4 recenze na demo snímky, z čehož dvě hodnotí stejnou kapelu, ale jiné album. Co se profilů kapel týče, ten je zde jeden, a to skupiny SMS, k němuž je připojeno pět textů této kapely. Jsou zde také dva reporty z koncertů. Konkrétně se jedná o reportáže z kojetínského klubu Stadion ze 7. listopadu 1998 a 9. října 1998. K dalším patří zde upoutávky na tři demo snímky a CD kapely Zeměžluč a 16 textů kapel. Co se rozložení české a zahraniční tvorby týče, tak jsou zde 100 procenty zastoupeni čeští umělci.

Další články, které zin nabízí, jsou Hašiš (kdy jsou zde vysvětlena zdravotní rizika užívání a následná závislost), Demontrace (zamyšlení se nad hodnotou demonstrací, zda mají smysl), Demontrace proti rasismu a fašismu (zde z Brna 19. září 1998 a Zlína 9. října 1998). Vyjma těchto nosných článků je zde i text o výrobě domácí vodní dýmky, rozhovor s uživatelem drog, jenž zde není jmenován a článek, v němž autor V.P. informuje své čtenáře o vydání dalšího čísla fanzinu Chrlič.

Po grafické stránce se jedná o velmi propracovaný zin, jenž čtenáři nabízí tři komiksy, z nichž jeden je dokonce čtyřstránkový. Je zde také obrázek s popiskem kriminální ústředna pátrá, jenž zachycuje hledání skinheada. V celém zinu se nachází šestnáct fotografií a jedenáct stran koláží.

5.6. Odvrácená tvář

Fanzin Odvrácená tvář je zinem, jenž vycházel v Hranicích na Moravě po roce 2000. První číslo tohoto zinu vyšlo v roce 2004 a jeho autorem byl jistý T.Š. Hudebně se jedná o HC punkově zaměřený fanzin. Odvrácené tváře vyšly čtyři vydání. Bohužel ke zkoumání se podařilo získat tři čísla.

5.6.1. Odvrácená tvář číslo 1

První vydání tohoto zinu obsahuje 15 nečíslovaných stran. Co se hudby týká, je zde k nalezení rozhovor s holandskou kapelou Milkman, dále dvě recenze z koncertů, a to z přerovského klubu SME a Lukavce, kde proběhla HC/Fastco siesta. Dále pak je zde jedna upoutávka na desku a osm textů punkových skupin. Pokud se bude hovořit o rozložení scény, tak ta je zastoupena 40 procenty českými interprety a 60 procenty zahraničními umělci.

Nosnými tématy, která se zde vyskytují jsou zamyšlení se nad svobodou, prací, vzhledem. Obsahem článku Práce, je zamyšlení nad vykořisťováním dělníků třetího světa. Dalšími texty, které jsou v zinu k nalezení jsou básně Konfident a Svobodná pouta.

Co se grafické strany týká, je zde k nalezení osm fotografií a plakát z koncertu v Lukavci. Texty tohoto prvního vydání jsou psané na stroji, následně papíry rozstříhány a poté vlepeny.

5.6.2. Odvrácená tvář číslo 2

Druhé číslo fanzinu Odvrácená tvář vyšlo v roce 2005 a obsahuje na dvacet nečíslovaných stran. Po zanalyzování dostupného materiálu lze toto vydání bezpochyby označit za nejhudebnější číslo, které se v celém výzkumu vyskytuje. Nachází se zde dva rozhovory. První je veden se slovenskou kapelou Flame Still Burns a druhý s ostravskými Sheeva Yoga, kteří jsou řazeni k power-violence skupinám. V interview s SY jsou jmenována uskupení, v nichž se hudebníci z tohoto tělesa vystřídalí. Pozoruhodné na této kapele je to, že hudebníci založili hardcoreový divadelní soubor Subnoizzz, který i v těchto dnech roku 2020 stále funguje. Dále se zde nachází profil kapely Mass Genocide Process, kdy je v textu koncentrovaně, ale prakticky uvedeno mnoho údajů. Jsou zde informace, které odkazují na jejich tour po Evropě, kdy projeli země jako jsou Německo, Holandsko, Řecko, Slovinsko či Bulharsko, Srbsko či Itálie. Je zde také tabulka, v níž jsou vypsáni jak bývalí členové kapely, tak současní, přičemž u aktivních hudebníků jsou připsané jejich další aktivity, kdy se tito coraři účastní práce v různých distrech či zinech. Vyjma vypsáných údajů jsou zde jmenovány kapely, v nichž se členové M.G.P. vyskytovali a těch je přes dvacet. Dále se v zinu nachází dvacet dva recenzí od autorů T. a L., přičemž dvě z nich jsou převzaté z jiných časopisů. Mají formu krátkého, do bloku zarovnaného odstavce, přičemž rozsahově se jedná povětšinou o deseti řádkové oddíly. V nich jsou k nalezení informace o vydaném albu, ať už je to CD, EP, či vinylová deska, textech, popisu soundu či energičnosti dané nahrávky. Recenzenti hodnotili nahrávky ze zemí jako je USA, Finsko, Itálie či Švédsko. V druhém vydání Odvrácené tváře se taktéž nacházejí dvě reportáže z koncertů, a to z brněnského Yacht klubu, kdy 5. října (rok není upřesněn) na podiu vystoupily čtyři kapely, z nichž jedna - Ratus de Poreo pocházela z Brazílie a z 19. února (taktéž rok není upřesněn) z černotínského motelu U Cesty, kdy se za jeden večer před obecnstvem vystřídal celkem šest kapel, přičemž všechny z nich pocházely z Moravy. Zin taktéž obsahuje pozvánku na hard coreový koncert, jenž se uskutečnil v novojičínském klubu Sklep 12. května (rok není uveden). Tyto všechny výše sepsané články jsou velmi hodnotné, avšak nejhodnotnější z nich zde ještě není uveden. Stať má titulěk Northcore – Scene

report a jsou zde formou seznamu, doplněného o další informace, uvedeny názvy kapel a klubů ze Severozápadních Čech. Přičemž autor tohoto článku sepsal veškeré jemu známé, a to konkrétně třicet pět kapel z tohoto regionu. K nimž jsou připsána další uskupení, která v klubech uspořádala hudební vystoupení.

Text, který s hudbou souvisí na půl a je řazen spíše mimo hudební tematiku a zabývá se fenoménem punkové odnože hard core, kdy se v něm nalézají filosofie příslušníků této subkultury. Článek je doplněn vymezením se vůči rasismu a fašismu s prezentací kampaně Good Night White Pride, jenž se snaží problematiku násilných a lidské bytosti urážející ideologie potlačovat.

Tento fanzin je spíše než po stránce grafické obrovským přínosem po stránce informační. Nejvýznamnějším vizuálním prvkem je zde šestice fotek, jež jsou převzaty z webových stránek See You in Hell a Sheeva Yoga, kterým sekundu celostránkové logo kampaně G.N.W.P.

5.6.3. Odvrácená tvář číslo 3

V tomto čísle zinu se nachází dvacet nečíslovaných stran. Autorem je opět T. Š. z Hranic na Moravě. Třetí vydání tohoto zinu vyšlo v roce 2006.

Po hudební stránce se jedná o opravdu hodnotné číslo. Obsahuje tři rozhovory s kapelami, konkrétně se slovenskou skupinou Agregát, českými punkery, kteří se jmenovali Průmyslová smrt a britským uskupením Partisans. Dále pak je zde k nalezení 14 recenzí, které mají z dosud zmiňovaných recenzí největší vypovídající hodnotu. Autor se zde snaží hudbu hodnotit nejen pocitově, ale i z odborné hlediska. Jsou hodnoceny počiny kapel, nejen ze střední Evropy, ale i z Finska, Brazílie či Ekvádoru. V zinu se také nachází jedna recenze festivalu, a to ze Svojsic u Přelouče. Ten se konal 20-21. srpna roku 2005. Mimo ni se v časopise objevují dva seznamy koncertů, které se uskutečnily v Napajedlech a klubu 007 (místo nebylo upřesněno pravděpodobně na pražském Strahově). Co se rozložení scény týká tak česká scéna je zastoupena 40 procenty, slovenská 8 procenty a zahraniční scéna 52 procenty umělců.

Mimohudebním tématem, jenž se zde vyskytuje je článek zabývající se terorismem, kdy se autor zamýšlí nad samotnými příčinami tohoto jevu. Ještě je zde k nalezení odkaz na zin Ohníček.

Grafická strana zinu je nápaditá. Články jako takové jsou psané na počítači. Mezi nimi dominuje strana, na niž jsou uspořádány recenze. Ty jsou od sebe odděleny. Deset je jich nalepených v horizontální poloze a čtyři otočené o devadesát stupňů. Jako výzdoba jsou zde použity blíže nespecifikované notové zápisy, přičemž jsou využity noty, tabulatury a noty pro bicí nástroje.

5.7. Protržení

Straight edge bylo jedním z fenoménů, který zcela změnil podobu hard corové scény devadesátých let i v České republice. Jedním z prvních titulů v tomto duchu bylo přerovské Protržení.⁴⁶Dle dostupných informací byl tento fanzin vydán v počtu tří čísel. Pro badatelské účely bylo k dispozici pouze číslo tři. Autorem časopisu byl jistý T.H.

5.7.1. Protržení číslo 3

Třetí číslo přerovského časopisu Protržení vyšlo pravděpodobně roku 1994. Jelikož se rok nenachází přímo na úvodní straně či na jiném místě v zinu, není možné tuto informaci ověřit. Číslo samotné obsahuje dvanáct nečíslovaných stran a nachází se v něm jak hudební tematika, tak ta mimohudební.

Co se hudební stránky týká, je zde k rozhovor s americkou skupinou Rorschach a jeden punkový text. Rozložení české a zahraniční scény se tímto jediným rozhovorem nakloní v prospěch zahraničním umělcům, a to v poměru devadesáti pěti procent ku pěti procentům.

Mimohudební články se nesou v duchu straight edge. Konkrétně se jedná o text, který se zabývá tím, co je to autorita, dále report z demonstrace proti cirkusům, jedno absolutně straight téma, a to zamyšlení nad tím, zda je potřeba na koncertech kouřit. Na to navazuje výzva k toleranci všech. Tematický text Mediokracie konstatuje historii kapitalismu z historického pohledu. Ještě se zde nachází novinový výstřižek, který se zamýšlí nad škodlivostí akčních filmů.

Zin má nápaditou úvodní a závěrečnou stranu. Zbylé strany již tak moc zajímavé nejsou. Texty jsou psané na stroji a následně známým postupem rozstříhány a v úhledném stylu nalepené na další listy, z nichž se potom následně složí zin.

---

⁴⁶ Protržení. *Český a slovenský archiv subkultur: PF* [online]. 3/2019n. 1. [cit. 2020-08-03]. Dostupné z: <http://ziny.info/seznam-tiskovin/>

5.8. Průser

Fanzin Průser je časopis, který vycházel v Přerově. Jelikož bylo ke zkoumání dostupné vydání s pořadovým číslem 1 a 5 je možné, že tento zin vyšel v pěti vydáních. Autorsky se jedná o dílo V.F. Právě proto, že byla k dispozici dvě čísla, která jsou hudebně velmi chudá, je pravděpodobné, že tento zin sloužil spíše než časopis o hudbě jako informační zin pro přerovskou punkovou komunitu.

5.8.1. Průser číslo 1

Vydání číslo jedna vyšlo pravděpodobně v roce 1997 a to na čtrnácti číslovaných listech. Dle verze, která byla ke zkoumání k dispozici je možné, že neměla úvodní a závěrečnou stranu. Ovšem mohlo se také stát, že se tento list ztratil. Jedná se o jeden z mála zínů, ve kterém se nenašly žádné zmínky o hudbě.

Co se ovšem mimohudební stránky týká, ta je velmi bohatá a přináší komunitě informace zařaditelné do tematiky základní ideje punku, filosofie a život bez masa. Konkrétně se jedná o články Chov dobytka, jenž je převzat z nitranského časopisu Podzemák, Vegetariánství, které nastiňuje výhody tohoto způsobu života, recepty na bezmasá jídla, detergeny a Čerokí, co přibližuje Evropanům indiánskou filosofii. Mezi další literární žánry, které se v zinech samozřejmě také objevují, se zde mohou zařadit tři básničky, pohádka, fejeton nejpunkovější punk či úvaha Quo vadis? Zin také obsahuje rady pro punkery, kteří by chtěli začít se squatováním či tříděním odpadu.

Texty tohoto zinu jsou psané na stroji, rozstříhány a vlepny na stránky časopisu. První vydání Průseru obsahuje tři fotky a ručně kreslené povětšinou tematické, zároveň minimalistické obrázky.

5.8.2. Průser číslo 5

Průser s pořadovým číslem pět vyšel pravděpodobně v roce 1998. Tento údaj se nedá s jistotou potvrdit, protože není v zinu uveden. Obsahuje 24 číslovaných stran

Jak již bylo výše zmíněno, nenachází se v tomto čísle mnoho informací o hudbě. Jedinou výjimku zde tvoří článek o Zoně A, slovenské kapele, a to ještě spíše v nehudebním ohledu, kdy v článku autor řeší chování této punkové skupiny a otázku komerčnosti a nekomerčnosti. Tím pádem je rozložení hudební scény 100 procent pro slovenské interprety.

Mimohudební články jsou velmi zajímavé. Obecně by se dalo říct, že je zaštiťuje jedno velké téma, a to ochrana zvířat. Nejvýznačnějším článkem je Ukrutné šílenství – Vivisekce,

jenž je převzato a kráceno od Ing. Aloise Topola, Csc., kde je na devíti stránkách líčeno ukruté zacházení se zvířaty, které je kamuflováno výzkumy pro společnost a testováním pro vědecké účely. Dalšími články jsou Žádná sekta – životní styl, kde jsou srovnávání běžní punkeři s punkery odnože straight edge, dále pak je zde článek o Anarchokomunismu, ve kterém jsou vysvětlovány základní principy tohoto myšlenkového proudu, na tyto články navazuje text Policista a Jednou se vrátí zpátky na zem, který je úvahou autora nad náboženstvím, masakry indiánů a malým rozhovorem s nativním Američanem. Posledním výrazným článkem, který se zde nachází, je text organizace Svoboda zvířat, obsahující seznam běžného zboží testovaného na zvířatech a k němu alternativní produkty, jež se bez testování obešly.

Zin obsahuje 7 fotografií a graficky není nejvýraznější. Texty jsou psané na stroji a povětšinou zarovnané do pravidelných útvarů.

5.9. Tvor

Tento newsletter vyšel pravděpodobně v počtu pěti kusů. Je to opět domněnka, neboť vydání, které bylo ke zkoumání k dispozici mělo pořadové číslo pět. Co je ovšem bezpečně známo je fakt, že vycházel v Prostějově. Kdo ho ovšem vydával, se nepodařilo dohledat.

5.9.1. Tvor číslo 5

Jedná se o newsletter, jenž vyšel na podzim roku 1992 a má šest nečíslovaných stran, které jsou zhusta popsány textem tak, aby ani kousek místa nezůstal prázdný. Po hudební stránce se zde nenachází prakticky nic, vyjma jména kapely Red Hot Chilli Peppers, což ovšem může být také název zcela něčeho jiného. Každopádně dle této informace, rozložení scény dominují zahraniční interpreti celými sty procenty.

Mimohudební témata se zaobírají hlavně ochranou přírody, zejména pak právy zvířat. Jsou zde články jako Hlad II., Madrid – informující o havárii ropného tankeru, Valutoví střelci míří na Moravu, Americká společnost proti vivisekci, kdy společnost hájící práva zvířat, používala produkty testované na zvířatech, Potrat nebo císařský řez? – o samoobnovitelnosti planety, Zazimování ježků, demonstrace proti cirkusu Kludský, Ctnosti Benjamina Franklina a petice proti chovu kožešinové zvěře. Mimo to se zde také nachází oběžník Nechat kolovat a citát Benjamina Franklina.

Po grafické stránce je zde využito ručně psané písmo a novinové výstřižky. Vyjma dvou fotek se zde také nachází čtyř okénkový komiks o kočce.

5.10. Resistance

Fanzin Resistance byl původně myšlený jako periodicky vycházející časopis. Z důvodů pracovního vytížení kolektivu autorů bylo pravidelné vydávání zredukováno a stal se z něj občasník. Dle dostupných informací vyšlo patnáct čísel tohoto zinu. Jednalo se o časopis vydávaný v Bystřici pod Hostýnem a nejviditelnější personou z kolektivu autorů byl jistý P.H. Zin vycházel od roku 1995 do roku 2001. Ač vyšlo celkově na patnáct čísel tak k samotné obsahové analýze bylo dostupné pouze první číslo.

5.10.1. Resistance číslo 1

První vydání Resistance obsahuje dvacet částečně číslovaných stran. Po hudební stránce se jedná o jeden z informačně chudších zdrojů. K nalezení je zde šest textů punkových kapel. Co se rozložení hudební scény týká, jsou zde sty procenty zastoupení čeští umělci.

V tomto vydání jednoznačně převládají mimohudební články, které se povětšinou zaobírají tematikou vymezení punku a popisem alternativního přístupu k životu. Obecně se jedná o myšlenky punkové odnože straight edge. Konkrétně jsou to články Úvahy o našem městě, kde autor textu seznamuje čtenáře s kulturou a se situací kolem anarchoscény v Bystřici pod Hostýnem, dále je zde článek Stop, jenž komentuje problematiku jaderné energie, v níž se zaměřuje na její hrozby speciálně hrozbu ozáření. Text O ženách a myších je úvahový článek, který se zamýšlí nad soucitným cítěním žen, které kontrastuje s chováním, kdy jsou dámy ochotné se obléct do kožešin usmrčených zvířat. Soligen – všichni proti všem je taktéž úvahovým článkem a jeho hlavním tématem je zamyšlení se nad životním cílem a následné vedení čtenáře textu k tomu, aby lidé začali přemýšlet nad svým chováním. Článek, jenž se jmenuje Problém drogy má zavádějící titulek. Mohlo by se zdát, že se zabývá tematikou návykových látek, ale nikoliv. Tato stať komentuje problematiku výrobků testovaných na zvířatech, přičemž hlavním sdělením článku je apel na konzumenty, aby nekupovali produkty při jejichž vývoji bylo prokazatelně zjištěno testování na živých tvorech. Statí Nedělej ostudu se autor článku dovolává anarchistů, zdali jsou přesvědčeni, že svým chováním nepoškozují myšlenku anarchie. Po prostudování obsahu dostupných fanouškovských magazínů se zde nachází jedno z nejinteresantnějších pojednání. Úvaha Myslivci myslíte přináší pohled na tematiku honů z naprosto jiného úhlu pohledu. Autor textu se zde zamýšlí nad tím, proč se neprotestuje proti lovu zvěře, kdy se nimrodi celý rok starají o zvěř v honitbě, následně uspořádají leč a pod záminkou regulace stavů ji bez milosti vystřílí. Dále se zde nachází text vypadající jako báseň se jménem Zaječí liga. Taktéž je možné, že se jedná o průvodní stať společenství Zaječí liga. Tuto domněnku nelze s odstupem času ani potvrdit ani vyvrátit.

Vyjma těchto nosných pasáží se zde také nacházejí drobnější oddíly, jakými je poeticky napsaný seznam obsahující deset kroků k zapomnění, názor na konzum či list s citáty slavných osobností jmenovitě Leonarda Davinciho, George Bernarda Shawa vyjadřují své myšlenky o zvířatech.

Po grafické stránce se jedná o poutavý zín kombinující texty psané na stroji s ručně psanými články. Nachází se zde osm fotografií a mnoho obrázků a častokrát je zde užita technika koláže, která velmi vkusně dotváří grafický vizuál.

5.11. Xtemplettonx

Fanzin Xtemplettonx byl hardcoreový časopis, který vycházel po roce 2000 v Kojetíně. Jeho autorem byl jistý H.K.

5.11.1. Xtemplettonx 1

První vydání tohoto zínu vyšlo v roce 2001 a obsahovalo 26 nečíslovaných stran. Poměr hudebních a mimohudebních témat byl takřka vyrovnaný, ale dalo by se říct, že hudební složka byla alespoň v tomto čísle převažující.

Co se tedy hudební strany týká, nachází se v zínu tři rozhovory se skupinami. a to s českými Amity, taktéž tuzemskými Mindlock a The Public. Interview s Mindlock je rozepsáno na ploše čtyřech listů. Vyjma rozhovorů je zde k nalezení osm reportáží z koncertů. Jedná se o vystoupení o olomouckého klubu Depo, napajedelského klubu kultury, opět olomouckého Depa, znovu z Napajedel, následně pak z Rožnova pod Radhoštěm, kde se koncert uskutečnil v klubu Vrah, posléze z Kojetínské Sokolovny a poslední koncert ze zlínské Staré sokolovny. Taktéž jsou zde k nalezení tři texty punkových skupin. Podíl zastoupení českých, slovenských a cizích je následovný. Čeští umělci zde zaplňují 23 procent hudebního obsahu, slovenští 9 procent a cizí, vyjma Slovenska, 68 procent. Lze zde ještě dodat, že se v tomto zínu nachází zmínka i o jiných nástrojích, než je kytara, baskytara a bicí, jež tvoří stabilní základ punkové kapely, a to o houslích, klavíru, trubce a perkusivních nástrojích zvaných bonga.

Mimohudební myšlenky jsou zde zpracovávány ve čtyřech větších článcích. Konkrétně se jedná o texty s názvy Co je ekofeminismu?, jenž prezentující základní myšlenky a ukazující příklady žen, které svým přístupem dokázaly změnit svět, dále se zde nachází články Proč se státí veganem a Demontrace obsahující popis tří akcí z nichž jedna byla na podporu Tibetu a uskutečnila se ve Vídni, druhá byla o pouličních slavnostech v Brně a třetí byla protestem proti brněnskému zbrojnímu veletrhu, který se uskutečnil v roce 2001.

5.12. Zmačkni spoušť

Posledním rozebíraným fanouškovským magazínem byl časopis Zmačkni spoušť. Tento zín vycházel údajně v Kojetíně a jeho autorem byl jistý H. Zdali opravdu vycházel v Kojetíně, se nepodařilo potvrdit, taktéž příjmení autora je naneštěstí neznámé.

5.12.1. Zmačkni spoušť číslo 1

Počáteční vydání s pořadovým číslem jedna obsahuje na dvacet osm nečíslovaných stran. Rok vydání je v tomto případě jen odhadem, neboť se přesný letopočet v zinu nikde nenalézá. Podle článků, které se zde nacházejí se může jednat o číslo, jenž vyšlo někdy mezi lety 2006-2007. Jak již bylo výše řečeno, ziny fungovaly jako sběrné informační medium a nacházely se v nich texty třeba a několik let staré. Proto je posuzování vzniku velmi složité.

Hudebně se jedná o pozoruhodný fanzin, neboť hudba zde zaujímá osmdesát procent prostoru. V časopise se nalézají tři rozhovory, kdy autoři článků zpovídají kapely Skitsystem ze Švédska, Demarche z České republiky a Sayyadina taktéž ze Švédska. Nejzajímavějším článkem ve zkoumaných dostupných zinech, který po této stránce nemá obdoby, je článek Metal a fašizmus. Ač by se z titulku mohlo zdát, že tato stat' popisuje celkový přístup metalu k fašismu, není tomu tak. Konkrétně se jedná o postoj black metalu, což je jedna z nejtvrděších větví extrémního metalu. Text je psaný slovensky a je dost možné, že byl přejatý z některého Slovenského zinu, buhžel zde není uvedeno případné převzetí článku. Autor stati zde vyjma popisu přístupu přikládá seznam kapel z konkrétních zemí, které se ubírají touto cestou. Jedná se o kapely z Polska, Slovenska, Norska, Finska a dalších proveniencí. Každopádně se jedná o velmi poučný článek, který sice pro punkery může být nic neříkající, ale pro vědce zkoumající rockovou hudbu dvacátého století velmi přínosný. Dále se zde nachází rozhovor s Mirkem, zakladatelem Phobia Records Distribution, kde se ho autor článku vyptává na informace ohledně tohoto labelu a distribuce. Na poslední straně tohoto čísla se pak nachází seznam vydaných alb, k nimž jsou přidány jejich přebaly. Co se rozložení hudební stránky týká, tak české kapely jsou zde zastoupeny sedmi procenty, slovenské pěti a zahraniční celými osmdesáti osmi procenty

Mimohudební tematika je v tomto vydání poněkud umíněna, ale i přes to se zde nachází články typu Obchod s utrpením, jenž se věnuje tematice obchodování vlád se zbraněmi a policejnímu vybavení, stat' o alternativních organizacích, jako je například Amnesty International. Poslední článkem, který se zde nachází, má titulek Svoboda zvířat organizace na ochranu práv zvířat. Tento článek obsahuje základní informace o této organizaci a kontaktní údaje na její představitele.

Grafická strana tohoto fanzinu je dobře zpracovaná a nezaostává za ziny své doby tedy těmi kolem roku 2000. O její vysoké úrovni svědčí i fakt, že obsahuje čtrnáct fotografií, které jsou nápaditě zakomponované do textu. Články jsou psané na PC, takže jsou velmi úhledné. Tento fakt na druhou stranu ubírá zinu na pocitu, že se již nejedná o produkt D.I.Y, ale pomalu ho řadí ke komerčnějším časopisům.

5.13. Nedostupná čísla fanzinů

Blábol číslo 1

Blábol číslo 2

Blábol číslo 3

Blábol číslo 6

Buřič číslo 1

Buřič číslo 2

Buřič číslo 3

Buřič číslo 4

Buřič číslo 5

Buřič číslo 6

Buřič číslo 7

Cherokee číslo 1

Chrlíč číslo 1

Odvrácená tvář číslo 4

Protržení číslo 1

Protržení číslo 2

Průser číslo 2

Průser číslo 3

Průser číslo 4

Resistance číslo 2

Resistance číslo 3

Resistance číslo 4

Resistance číslo 5

Resistance číslo 6

Resistance číslo 7

Resistance číslo 8

Resistance číslo 9

Resistance číslo 10

Resistance číslo 11

Resistance číslo 12

Resistance číslo 13

Resistance číslo 14

Resistance číslo 15

Závěr

Bakalářská práce na téma Obsahová analýza punkových fanzinů na území střední Moravy mezi lety 1976-2006 měla vytyčený cíl zanalyzovat obsahy zinuů, zvláště pak jejich hudební stránku, a z dostupných informací vytvořit ucelený obraz historického pramene fanzin v lokalitě střední Moravy. Analytická část práce zkoumala obsah tohoto media a dospěla k příslušným výsledkům. Poměr zastoupení české a zahraniční scény interprety se odvíjel od roku vydání a tedy možnostech, jenž měl autor fanzinu k dispozici. Také na vydání, jestli již měl autor nějaké zkušenosti s vydáváním zinu či nikoliv, častokrát v prvním čísle časopisu byla hudební složka zastoupena méně než ve vydáních následujících. Největším faktorem, který tento poměr ovlivňoval, byly rozhovory s kapelami, kdy v okamžiku, když se reportér ptal zahraniční skupiny na své oblíbené souputníky, tak jim zmíněná kapela sdělila tolik jmen, že vychýlila pomyslné váhy ve prospěch zahraniční scény. Do té doby byl poměr většinou vyrovnaný padesát ku padesáti procentům. Z vytyčených zkoumaných hudebních tříd se nejvíce informací nacházelo v kategorii rozhovory s kapelami. Dále pak se mnoho údajů objevovalo v recenzích z koncertů. Méně se jich objevovalo v upoutávkách na nahrávky a nejméně pak v kategorii profily kapel.

Mimohudební stránka, tedy nosná témata, byla ve výsledku o patnáct procent obsáhlejší než hudební. Samozřejmě záleželo na zaměření fanzinu. Ponejvíce se zde objevovaly články, které se dotýkaly problematiky ochrany a práv zvířat, kdy prvotní impulz vzešel od uničovského aktivisty P.U., který byl jedním z prvních občanů na našem území, možná dokonce úplně prvotním jedincem, který se začal o tuto problematiku zajímat a přes svůj zin Hlučná lobotomie ji představil lidem, kteří o ní do té doby věděli, ale neznali úplný rozměr tohoto problému. Dalšími tématy, která se zde objevovala, byla ta související s myšlenkovým základem subkultury punk. Jednalo se o představení pojmu punk jako takového, protesty vůči rasismu a fašismu, vysvětlení ideje anarchie apod. Významným námětem k článkům byla jaderná energie, respektive dopad, jenž byl a může být při zneužití atomových bomb. Od této problematiky je kousek k navazujícímu tématu, které se zde objevovalo, a to jsou zbraně jako takové. Toto tedy byla nosná a nejdůležitější mimohudební témata.

Co se grafiky fanzinu týká, tak je každý jiný a dalo by se říct, že je odrazem autorova vnímání estetiky. Jsou zde k nalezení ziny zdobené, na koláže a různé podklady pod články jako např. notové osnovy, nejrůznější výstřižky z novin. Těm jsou protipólem časopisy strohé do bloku řazená pojednání s minimalistickými obrázky. Texty samotné byly zaznamenávány třemi způsoby, a to nejvíce na psacím stroji, poté dopisované rukou a s rozvojem techniky

přibyly články psané na počítači, které sice ulehčily autorům práci, ale díky nim začaly být ziny strojovější, odlidštěné. Možná je také tato domněnka jedním z důvodů, proč se fanziny začaly pozvolna vytrácet ze scény.

Soupis pramenů a literatury

Encyklopedie, slovníky, internetové encyklopedie

POLEDŇÁK, Ivan, Igor WASSERBERGER a Antonín MATZNER. *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby*. Praha: Supraphon, 1980.

FINSCHER, Ludwig, Britta CONSTAPEL a Sabrina QUINTERO, ed. *Die Musik in Geschichte und Gegenwart: allgemeine Enzyklopädie der Musik begründet von Friedrich Blume*. 2., neubearb. Ausg. Kassel: Bärenreiter, 2008. ISBN 3-476-41022-6

SADIE, Stanley, ed. *The New Grove dictionary of music and musicians*. Repr. New York: Grove, 2001.

Ostatní literatura

518, Vladimír. *Kmeny 0: městské subkultury a nezávislé společenské proudy před rokem 1989*. V Praze: Bigg Boss & Yinachi, 2013. ISBN 978-80-903973-8-5.

HROCH, Miloš. *Křičím: "To jsem já": příběhy českého fanzinu od 80. let po současnost = I shout "That's me!" : stories of the Czech fanzine from the '80s till now*. Přeložil Daniel DEVEČKA, přeložil Daphne CARR. Praha: PageFive, 2017. ISBN 978-80-270-2942-6.

FUCHS, Filip. *Kytary a řev: aneb co bylo za zdí. Říčany u Brna: Papagájův Hlasatel Records, 2002*

ORAVCOVÁ, Anna, KOLÁŘOVÁ, Marta, ed. *Revolta stylem: hudební subkultury mládeže v České republice*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2011. Sociologické aktuality. ISBN 978-80-7419-060-5.

DUNCOMBE, Stephen. *Notes from underground: Zines and the politics of the alternative culture*. New York: Verso, 1997. s.6., ISBN 978-1934620373

Internetové zdroje

Do it yourself (DIY). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-, 17 August 2006 [cit. 2020-04-29]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Do_it_yourself

MRAČNO, Jakub. FANZIN – PSACÍ STROJ, LEPIDLO A KOPÍRKA: Nový Underground. *Fanzin – psací stroj, lepidlo a kopírka* [online]. Praha 4: A2, 2006, 2006 [cit. 2020-05-23]. Dostupné z: <https://www.advojka.cz/archiv/2006/39/fanzin-psaci-stroj-lepidlo-a-kopirka>

Kristova léta českého punku. 33 let průšvihů i výher tuzemského punk rocku.: 33 let od prvního punkového koncertu v Praze. In: *PopMuzeum* [online]. Praha 6: PopMuzeum, 2012,

2012 [cit. 2020-05-23]. Dostupné z:

<http://www.popmuseum.cz/exhibit/data/2012%20Kristova%201%C3%A9ta%20%C4%8Desk%C3%A9ho%20punku.pdf>

Punk Scholars Network: Punk Scholars Network [online]. 2020 [cit. 2020-07-13]. Dostupné z: <https://www.punkscholarsnetwork.com/>

Samizdaty a nahrávky (druhá polovina 80. let). *Bigbít* [online]. [cit. 2020-07-1]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/punk-hardcore/clanky/196-samizdaty-a-nahravky-druha-polovina-80-let/>

Samizdaty a nahrávky (druhá polovina 80. let). *Bigbít* [online]. [cit. 2020-07-1]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/specialy/bigbit/punk-hardcore/clanky/196-samizdaty-a-nahravky-druha-polovina-80-let/>

Seznam digitalizovaných fanzinů. *Fanziny* [online]. Dvořák [cit. 2020-05-07]. Dostupné z: <http://fanziny.4fan.cz/fanziny.php?x=22&y=0&z=0>

Seznam tiskovin. *Český a slovenský archiv subkultur* [online]. [cit. 2020-08-03]. Dostupné z: <http://ziny.info/seznam-tiskovin/>

WRIGHT, Frederick: The History and Characteristics of Zines. [online]. [cit. 2020-04-26] Dostupný z <http://www.zinebook.com/resource/wright1.html>

Prameny

Fanzin Blábol

Fanzin Hlučná lobotomie

Fanzin Hovno v trubce

Fanzin Chrlič

Fanzin Odvrácená tvář

Fanzin Protržení

Fanzin Průser

Fanzin Tvor

Fanzin Resistance

Fanzin Xtempletonx

Fanzin Zmačkni spoušť

Přílohy

Obr. č.1 – Blábol č. 4 – Punkové texty

PUNKS TEXTY

BURINA 11
MRTVÝ LIDI

Už se nikdy nevzchopí
chlapec co visí na plotě
rodina nepochopí
že měl málo punku v životě

Mrtvý lidi bez myšlenky
bez myšlenky mrtvý lidi

Kosti četaře Nováka
zvolna drtí tanki
ať si major huláká
v životě mu chyběl punk!

Mrtvý lidi...

Ve vodě zakalené
proud si s tělem hází
v tom životě zkurveném
punk nám často schází!

Mrtvý lidi . .

E ! E
HOSPODA

Z hospody nás vyhodili
co jsme si to dovolili
sednout na zem ve výšce
píveš polejt linoleum!

Z hospody nás vykopali
že jsme se jim nelíbili
všichni lidi byli s nima
aspoň nebudou se muset
na nás dívat!

Asi tenkrát se rozčílili
co jsme si to vyholili
chlusteš pivo a ser na nás
vždyť jste taky stejná pakáň!

Pankáči nedělejte bordel
zavoláme na vás SNB!

?
LATRÍNA

Sedím si na hajzlu, na latríně
a ser se mi hrozně bídne
to protože zácpu mám
a doktory rád nemám!

STŘEDNĚ RYCHLÉ ŠÍPY
HRDINA

Hrdina naší doby
nenosí žádnou pistoli
nevládně sni slovem
máloco si dovolí.
Hrdina naší doby
nemá ani jeden záhad
nemá ani půl chyby
a je rád, že se může smát.

Hej ty hrdino-
podívej se na mě!

NECHTE NÁS BEJT
KRTEK

Chodí po zahradě
rozhrabává krtince
potom na lopatě
nosí krtky mamince

Sedí na záchodě
vůbec ne tichounce
potom na zahradě
kúru dává květince

Obr. č.2 – Hlučná lobotomie č.1 – rozhovor s kapelou

Obr. č.3 – Odvrácená tvář číslo 2 – přebal zinu

Obr. č.4 – Xtempletonx číslo 1 – ukázka článku

PROČ SE STÁTÍ VEGETARIÁNEM?

Pro vaše zdraví

- Živočišné tuky se podílejí na vzniku rakoviny, onemocněních srdečního oběhu, nadvšty, diabetu, atd.
- Průmyslově produkované maso obsahuje často nebezpečné sbytky pesticidů, antibiotik a hormonů.
- V masu je v průměru 14x vyšší koncentrace škodlivých látek než v rostlinných potravinách.

Pro zvířata

- V České republice masný průmysl každoročně zabije: 4 miliony kusů prasat, 28 milionů kusů kuřat, 1,5 milionů kusů dobytka
- Utrpení zvířat na jatcích je stejně nepředstavitelné jako utrpení nesčetných ryb, které zažívají strastiplnou smrt udušením.
- Vysoká poptávka po co nejlevnější masu je příčinou výstavby zvířatům utrpení způsobujících intenzivních velkochovů.

Pro životní prostředí

- Výkaly ze zvířecích velkochovů jsou hlavně zodpovědné za zamoření jezer a spodních vod dusičnany.
- Polovina člověkem zapříčiněných znečištění vod pochází z chovu zvířat. Spotřeba vody je při produkci masa 20-50x větší než při produkci obilí.
- Amoniak ze zvířecích výkalů vede k podstatně vyššímu vzniku kyselých deštů.
- Prodloužení potravního řetězce přes produkci zvířat na maso vyžaduje mnohem více půdy než při přímé produkci rostlinných potravin.

Pro země třetího světa

- Zatímco v hospodářsky chudých zemích denně umírá hlady okolo 40.000 dětí, exportují ty samé země obilí a soju do průmyslových zemí, kde se jímá krmí jateční zvířata.
- Produkce 1 kilogramu masa vyžaduje 7-16 kilogramů obilí/soji.

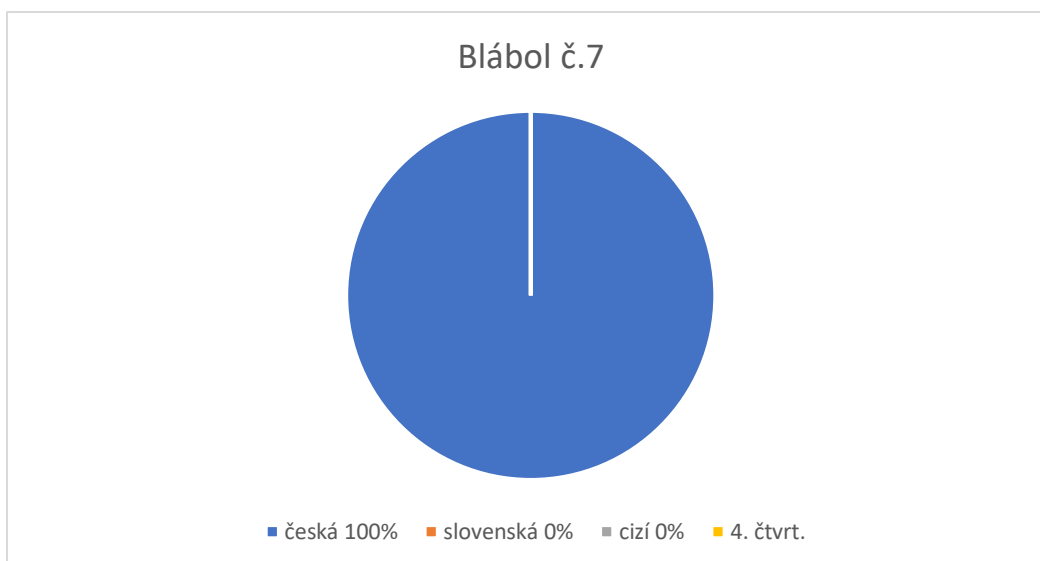
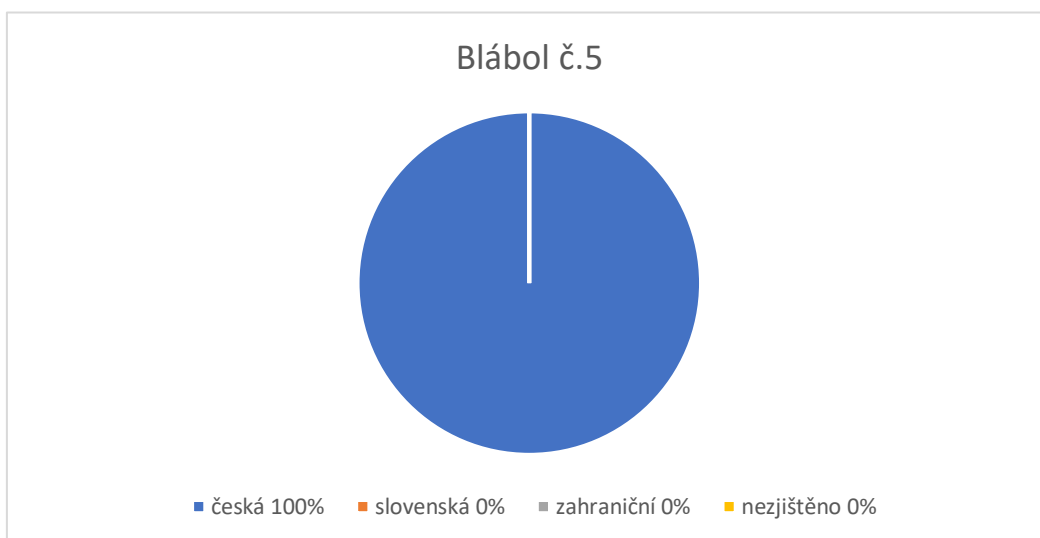
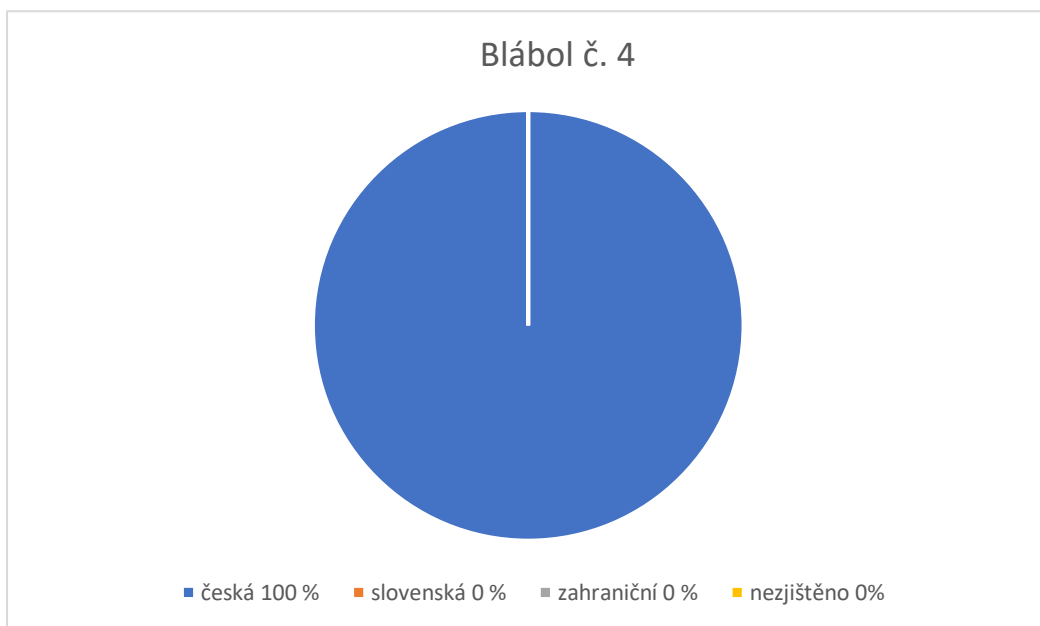
... a pro Vaši peněženku

- k tomu, aby se udržela produkce nerentabilních živočišných potravin jsou nutné milionové subvence z vašich daní.

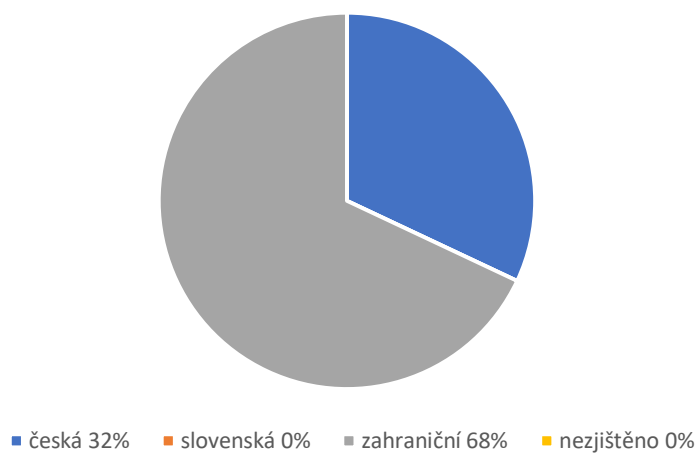
Další informace o vegetariánství a právech zvířat vám rádi poskytnou na těchto adresách:

ohz, P.O.BOX 176, 796 01, Prostějov	www.ohz.cz
Svoboda zvířat, Jesenická 31, 323 23, Píseň	www.svobodszvirat.cz
NESEHNUTÍ Brno, Údolní 44, 602 00, BRNO	http://nesehnuti.ecn.cz

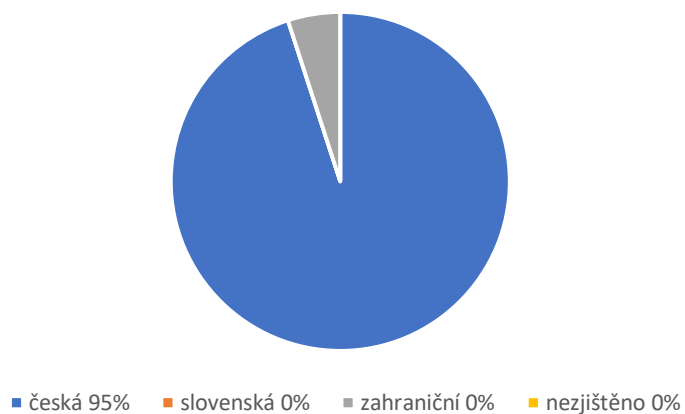
Poměr rozložení scény

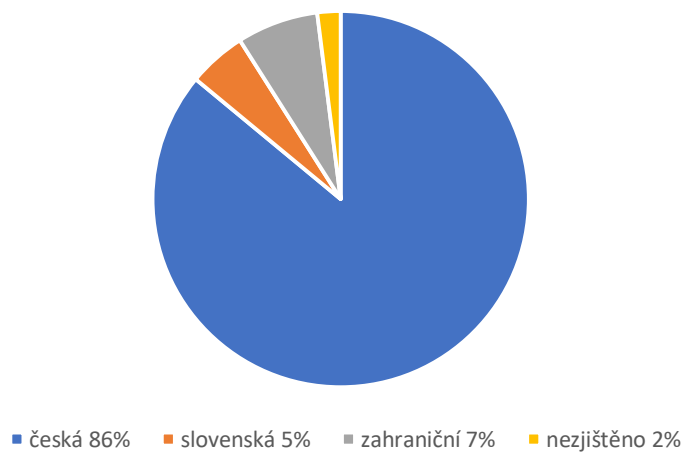
Hlučná lobotomie č.1

Hovno v trubce

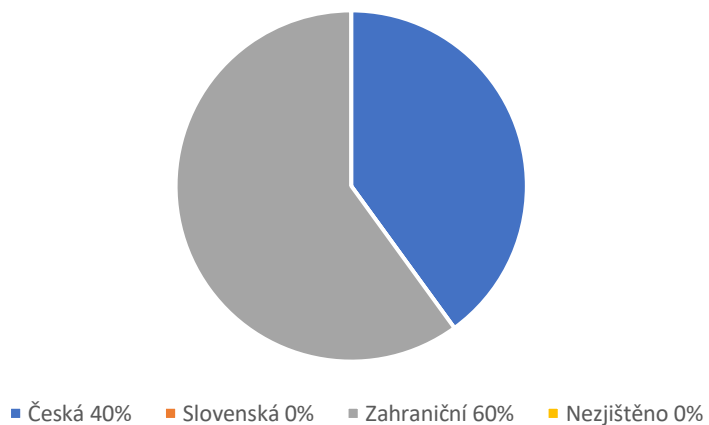

Chrlič č.2

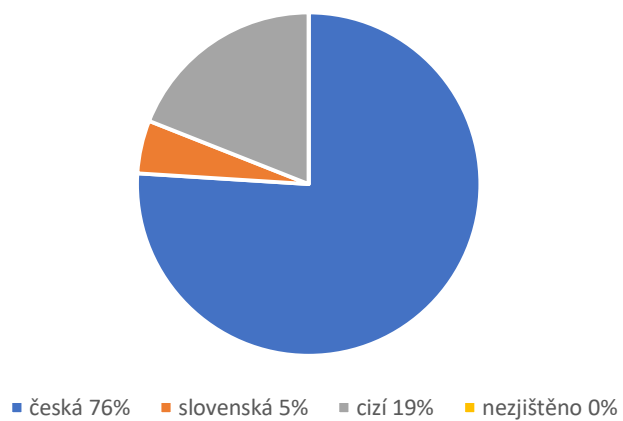

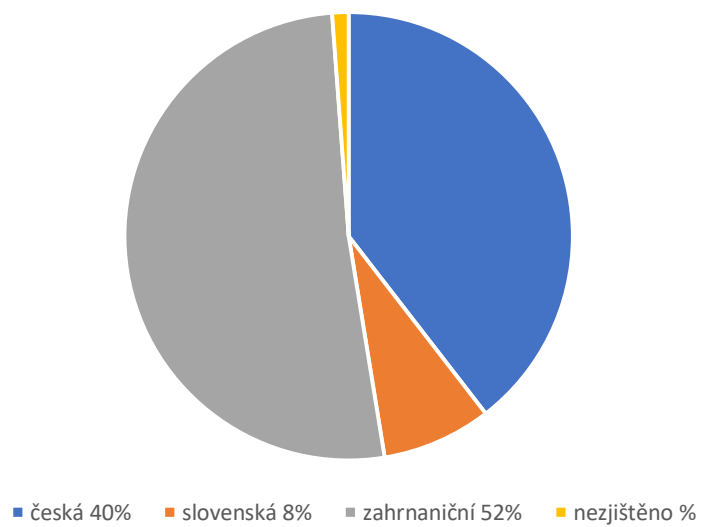
Odvrácená tvář č. 1

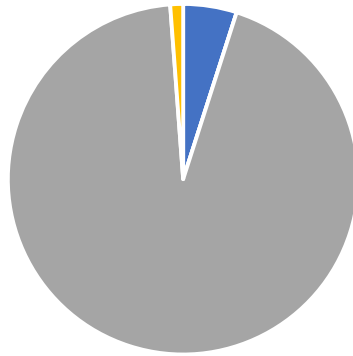
Odvrácená tvář č. 2

Odvrácená tvář 3

Protržení č.3

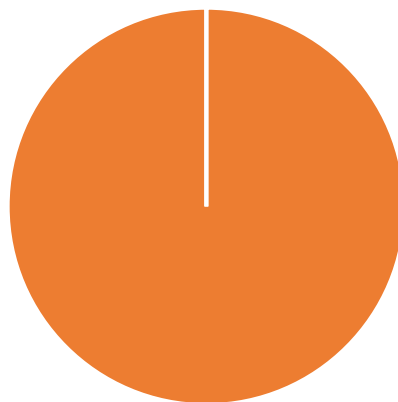

■ česká 5% ■ slovenská 0% ■ zahraniční 95% ■ nezjištěno 0%

Průser č.1

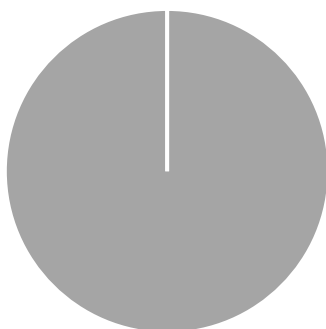
■ česká 0% ■ slovenská 0% ■ zahraniční 0% ■ nezjištěno 0%

Průser č.5

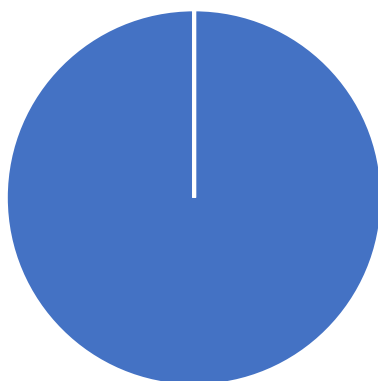
■ česká 0% ■ slovenská 100% ■ zahraniční 0% ■ nezjištěno 0%

Tvor č.5

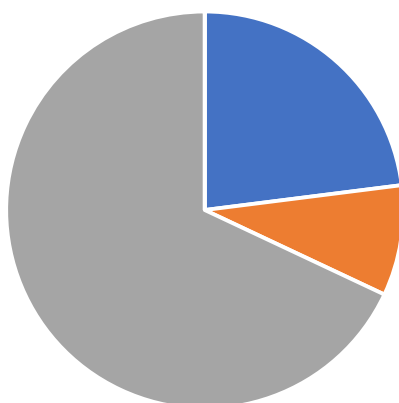
■ česká 0% ■ slovenská 0% ■ zahraniční 100% ■ nezjištěno 0%

Resistance č.1

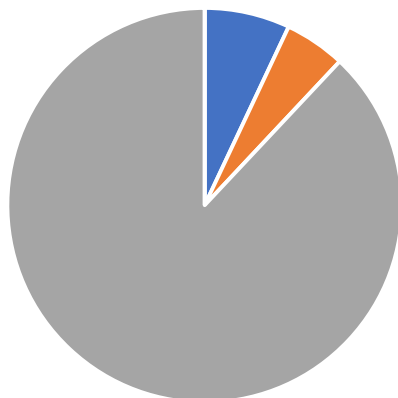
■ česká 100% ■ slovenská 0% ■ zahraniční 0% ■ nezjištěno 0%

Xtemplettonx č.1

■ česká 23% ■ slovenská 9% ■ zahraniční 68% ■ nezjištěno 0%

Zmačkni spoušť č.1.

■ česká 7% ■ slovenská 5% ■ zahraniční 88% ■ nezjištěno 0%

Shrnutí

Fanouškovské magazíny řečené fanziny, jsou alternativním médiem, jenž přináší interní zprávy o dění členům dané subkultury. Jsou komunikačním kanálem poskytujícím těmto lidem kompletní přehled o tom, co se událo, a v následující době bude dít. Z dnešního pohledu se mohou zdát zbytečnými, neboť jejich aktuálnost, horizont, ve kterém informace přinášely a přináší, je často obdobím několika let. I přes tento fakt jsou nedílnou součástí těchto subkultur a po jisté době jsou velmi zajímavým informačním zdrojem, v ohledu zachycení základních údajů o událostech, jež se v minulosti v komunitě uskutečnily.

Neslouží ovšem jen jako zdroje zpráv, nýbrž jako prostor, kde se mohou členové subkultur vyjádřit a ostatním souputníkům ve společenství, vyslat signál, že by jejich kolektiv měl řešit i vyvstalé otázky, jež jsou pro většinovou konzumní společnost často absurdními a nepochopitelnými názory snůlků přemýšlejících o „lepší světě“.

Materiál, jenž byl k dispozici tyto nesnáze reflektoval a nabízel nejen protesty na demonstracích, nad kterými se taktéž autoři zinnů zamýšleli, zda mají smysl, ale i alternativu k omezení těchto problému na minimum.

Co se témat, jež byla v časopisech uvedena týká, dala by se rozdělit do dvou skupin, a to na ty s hudbou související a nehudební. Ve spojitosti s hudebními tématy zde lze hovořit o reportážích z koncertů, upoutávkách na nosiče, rozhovorech s kapelami či recenzích jednotlivých hudebních výtvorů. Nehudební látka se často zabývala problematikou ekologie, vegetariánství, ochrany práv zvířat a odmítání rasismu či podobných ideologií, jenž ohrožují jednotlivce či skupiny lidí.

Ač čas, kdy svou papírovou formou častokrát sdíleného media ovlivňovaly dění je již dávno pryč, protože z ekonomických a praktických důvodů bylo daleko jednodušší přesunout tyto snahy o změnu chování na internet, zažívají tyto časopisy jistou renesanci. Ať už je to z nostalgických důvodů, či touhou po alternativě, je možné, že ještě jistou dobu budou kolovat mezi členy těchto komunit.

Summary

Fan magazines called fanzines are alternative media, that bring internal news to the members of particular subculture. They are a communication channel providing complete summary about what has happened and what is going to happen in near future to these people. They may appear pointless nowadays, because their up-to-dateness, horizon, in which they have brought and are bringing the informations, is often a period of several years. Despite this, they are being essential part of these subcultures, and after a certain period of time, they are a very interesting source of basic informations, that happened in the past in this community.

They don't only serve as the news sources, but also as a place, where members of the subcultures can express themselves and send a signal to other members of the fellowship, that their group should concern themselves with questions, which for the consumer society are often just some absurd and incomprehensible opinions of dreamers, who are thinking about „a better world“. A material, that was available, reflected these struggles and offered not only protests at demonstrations, which the authors of zins has thought about as well, if they even have a purpose, but also an alternative to limit these problems to a minimum.

Regarding the topics, that were presented in the magazines, they could be categorized into two groups – musical and non-musical. In the musical related ones, there can be found concert reports, record teasers, interviews with bands and reviews of individual music creations. The non-musical related part was concerned in an ecology, a vegetarianism, an animal protection, refusing racism and similar ideologies, that jeopardize individuals or groups.

Even though the times, when the paper-printed media were dominating are gone for a long time now, because for economical and practical reasons it was much easier to relocate these efforts about changing behavior onto the internet, these magazines are having kind of a renaissance. Either it's nostalgia or desire for an alternative, it's possible, that they will circle among members of these societies for some more time.

ZUSAMMENFASSUNG

Fanmagazine, Fanzines genannt, sind ein alternatives Medium, das Mitgliedern der Subkultur interne Nachrichten über Ereignisse bringt. Sie sind ein Kommunikationskanal, der diesen Menschen einen vollständigen Überblick darüber gibt, was in der kommenden Zeit passiert ist. Aus heutiger Sicht mögen sie unnötig erscheinen, da ihre Aktualität in dem Maße abgenommen hat, wie Informationen gebracht wurden und werden, oft mehrere Jahre beträgt. Trotz dieser Tatsache sind sie ein wesentlicher Bestandteil dieser Subkulturen und stellen im Laufe der Zeit eine sehr interessante Informationsquelle dar, um grundlegende Daten über Ereignisse zu erfassen, die in der Vergangenheit in der Gemeinschaft stattgefunden haben.

Es dient jedoch nicht nur als Nachrichtenquelle, sondern auch als Ort, an dem sich Mitglieder von Subkulturen ausdrücken und anderen Gefährten in der Gemeinschaft signalisieren können, dass ihr Kollektiv auch Themen ansprechen sollte, die für eine träumerische Verbrauchermeinung oft absurd und unverständlich sind die Welt.

Das verfügbare Material spiegelte diese Schwierigkeiten wider und bot nicht nur Proteste bei Demonstrationen, bei denen die Autoren der Zines auch überlegten, ob sie sinnvoll waren, sondern auch eine Alternative zur Minimierung dieser Probleme.

Die in den Magazinen erwähnten Themen könnten in zwei Gruppen unterteilt werden, nämlich jene, die sich auf Musik und Nichtmusik beziehen. Im Zusammenhang mit musikalischen Themen können wir über Berichte von Konzerten, Trailer für Medien, Interviews mit Bands oder Rezensionen einzelner Musikkreationen sprechen. Nichtmusikalisches Material hat sich häufig mit Fragen der Ökologie, des Vegetarismus, des Schutzes der Tierrechte und der Ablehnung von Rassismus oder ähnlichen Ideologien befasst, die Einzelpersonen oder Gruppen von Menschen bedrohen.

Obwohl die Zeit, in der papierbasierte Medien häufig die Ereignisse beeinflussten, lange vorbei war, weil es aus wirtschaftlichen und praktischen Gründen weitaus einfacher war, diese Bemühungen zur Änderung des Verhaltens auf das Internet zu verlagern, erleben diese Magazine eine gewisse Renaissance. Ob aus nostalgischen Gründen oder aus dem Wunsch nach einer Alternative, es ist möglich, dass sie für einige Zeit unter den Mitgliedern dieser Gemeinschaften zirkulieren.